

(Sri S. M. MARIYAPPA.)

(b) the amount estimated by them ;

(c) the names of villages in the route to Periyapatna ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(a) It will not be possible to electrify Periyapatna during the current year.

(b) No figures are available since the estimates for power supply are not finalised.

(c) As the routes through which the line is to be taken are under consideration, no information on this point is available at this stage.

Darkhast Application from Adikarnatakas of Gutti.

Q,—584. Sri C. T. HANUMANTHAPPA (Pavagada—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the Adikarnatakas of Gutti, Kodagenahalli Hobli, Madhugiri Taluk, gave darkhast application for the grant of land for agricultural purposes ;

(b) the reason for not granting so far the land for cultivation ?

A.—Sri Kadidal MANJAPPA.—(Minister for Revenue and Public Works).—

(a) On 11th September 1952.

(b) Insufficiency of gomal.

BUSINESS OF THE HOUSE.

Mr. SPEAKER.—Now the general discussion on the Budget will continue.

(Several Members rose).

Mr. SPEAKER.—I think I will have to use my discretion today and tomorrow ; as per rule 123 (3) I will have to prescribe the time-limit. I request Members not to exceed 15 minutes, of course with the exception of a few.

Sri T. MARIAPPA (Mysore North).—I submit the entire day tomorrow also may be set apart for speeches by members and the reply by the Ministers may be given on Monday.

Mr. SPEAKER.—Perhaps one of the Honourable Ministers may reply today and the rest tomorrow. The Chief Minister will give his reply tomorrow.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—In view of the voluminous speech delivered by the Chief Minister while presenting the Budget to this House and in view of the fact that importance is being focussed on various proposals that have been set out in this speech, is it not necessary, Sir, that a day should be extended for a full-fledged debate on this important subject ?

Mr. SPEAKER.—In fact on all the previous occasions only three days were allotted for this purpose. But this time, four days are allotted and if it is extended by one day more, there will not be ten days for the voting of demands. That is my difficulty. On the 22nd March, perhaps there may not be any meeting because there will be elections.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Two days' business may be postponed to April.

Mr. SPEAKER.—Money Bills will have to be finished during this month itself.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Sir, the Government have been pleased to place before the members of this House a copy of the report of the Special Committee which investigated into the circumstances leading to the breaching of Sangenahalli and Tuppadahalli tanks in Jagalur Taluk of the Chitaldrug District along with the Government order thereon. I would urge that a full-fledged debate on this important report should take place in this House. I would request the Speaker to fix a day for a debate on this report.

Mr. SPEAKER.—I will have to consult the Leader of the House. He has just gone out and if he gives his consent and if the House so desires, that will be taken up next month.

BUDGET FOR 1954-55—GENERAL DISCUSSION—(Contd.)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷಪ್ಪ (ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ).—ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತಾವಧಿ ಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಡ್ತಿ ಟ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಮೂರೂ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೋಲತಾ

ಅಗಿದೆಯೆಂದು ಇಂದು ಈ ಬೋಡುಬಡ್ತಿನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ 3 ಕೋಟಿಗಳ ಬೋಡು ಅಗಿದೆಯೆಂಬ ನೆನಪಿನನ್ನು ಕೇಳಿದಕೂಡಲೇ ಯಾರೂ ಅಷ್ಟು ಭಾರತಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಗಾಬರಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಪರಿಣಾಮದ ಪ್ರಮೇಯ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಈ ಬಡ್ತಿನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣ ವನ್ನೊದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಲಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಅಪಾರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದೇನು ನಮ್ಮ ರೂರದ ರೂರದ ಪ್ರವೇಶ ಅಥವಾ ರೈತರ ರೂರದ ಪ್ರವೇಶ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ—ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ 7-8 ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದರ ರಿಂದ ಈ ಬಡ್ತಿನ್ನು ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇತರ ಅನೇಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಇದರಿಂದ ಗೃಹಣ ಹಿಡಿದಂತಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎದುರು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಗಳು ಈ ಬಡ್ತಿನ್ನು ನಲ್ಲಿ ಆಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬೇಕೆ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಒಂದು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಈ ಬಡ್ತಿನ್ನು ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳಿವೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಡ್ತಿನ್ನು ಭಾಷಣ ದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ವ್ಯವಸಾಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿರು ವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ನಾನು ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ನೆನಗಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ—ಅವರು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರು, ವಿದ್ಯಾವಂತರು— ಅವರು ಈ ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್‌ಗಳ ಭರಾಟೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನ ಟೋಪಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಎದುರು ಬದಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪುರುಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ನಾನು, ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಅವ ರಿಗೆ ಹೇಳಿದನಿವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡದೆ ಇದ್ದೀರಿ. ಕೇವಲ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಾದಮಾ ಡುತ್ತಾ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾ ಸಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾ ಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜಿತ್ತೇ? ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿ ನಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜಿತ್ತೇ? ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಲೇ ಜಿತ್ತು? ಈಗ ಎಷ್ಟು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡು ವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು 14 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 18 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕರಿಜನ ಸಹೋದರ ರಿಗೆ ಸಹಸಾರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆ, ಆದರೆ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟು ನಮ ಜಾಯುಷಿ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಗುಣಗಳು ಇದ ರಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ 7-8 ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಇದು ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆ ಎಂದು ವಿಷಾ ದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. (Hear! Hear!)

ಒಂದಲ್ಲ, ಎರಡಲ್ಲ, ಮೂರಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ 8 ತೆರಿ ಗೆಗಳನ್ನು ಜನರಮೇಲೆ ಹೇರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾಣ್ಮೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಧರ್ಮವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತಾ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಸುಧಾರಿಸಿವೆ, ಅವರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪನ್ನ ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಬತ್ತ ಇತ್ಯಾ ದಿಗಳಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ರಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆ, ಆದ್ದ ರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಆ ವಾದ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ನಿಗೆ ಇವೊತ್ತು ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ರಷ್ಟು ಬೆರೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಆತನಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಆತನ ಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ರೈತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಆಳಿಗೆ ಕೇವಲ 2 ಆಣೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದು. ಒಂದು ಗಂಡು ಆಳಿಗೆ 4 ಆಣೆ. ಅದೇ ಇವೊತ್ತು ಒಂದು ಗಂಡು ಆಳಿಗೆ 1 ರೂಪಾಯಿ, ಹೆಣ್ಣು ಆಳಿಗೆ 8 ಆಣೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಆತನ ಖರ್ಚುಗಳೂ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಆತನ ಅಂತಸ್ತಿನ ಮಟ್ಟ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವನ wants ಹೆಚ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿವೆಯೇ ಹೊರತು ಅವನ ಆರ್ಥಿಕಮಟ್ಟ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಆತನ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸದೇ ಅವನ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತನಿಗೆ ತಾನು ಮಾಡತಕ್ಕ 10 ಎಕರೆಗಳೇ ಸರಿಸ್ಸೇವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆ ಭೂಮಿಯಿಂದಲೇ ಅವನು ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮದುವೆ, ಮುಂಜಿ, ಸಾಲ ಸೇರಲಿ ತೀರಿಸುವುದು ಪ್ರತಿ ಯೊಂದೂ ಸಹ ವ್ಯವಸಾಯ ಉತ್ಪನ್ನದಿಂದಲೇ ಆಗ ಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವೂ ಅವನ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ಬಡ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಅವನ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡದೆ, ಆರ್ಥಿಕಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡದೆ ತೆರಿಗೆ ಹೊರಿಸು ವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಗಿರು ತ್ತದೆ. ಇದು ರೈತರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹೂಡತಕ್ಕ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಧಾಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಿ ರಾರದು ಎಂದು ನನಗಿನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆಂದಮೇಲೆ ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿಯೇ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದಾದರೆ, ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. “ನೀವು ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.)

ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ, ನಮ್ಮ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡದೆ ಏಕೆಂದರೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಅನ್ಯಥಾ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಇದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಬೋಗತಾ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಏರಿಸಿ, ಅವೆಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರೈತರು ನಮಗೆ ಜವಾಬು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅರ್ಥ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಅನ್ಯಥಾ ನಾವು ಏನು ದುಬಾರಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆ ದುಬಾರಿ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿಕೊಂಡು, ರೈತನ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಏರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಯಾವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾದರೂ ಸಹ ಕೊಡತಕ್ಕ ರೈತನು ಆತನಿಗೆ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆತನ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅನೇಕ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವನಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—Yesterday and day before yesterday, I suggested that this opportunity may be utilised to offer suggestions and to make general remarks on the budget and any particular view-points relating to Money Bills may be referred to in detail when those bills are taken into consideration. I suggested that in order to save time.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—May I submit, Sir, that ideas are liable to change as time advances. It is therefore better they express their ideas.

Mr. SPEAKER.—But there is no time. Many Hon'ble Members want to speak. I have to give chances to as many Members as possible.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I leave it to you.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ರೈತರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಗಳು “ಧಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಾಲು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹನುವಿನ ಕೆಟ್ಟಲನ್ನು ತಾವು ಕುಯ್ಯು ಹಾಕಿದಂತಾಗಿದೆ” ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬರ್ಚುಬಾಬು ಬೋಗತಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬೋಗತಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಅವಕಾಶಗಳು ಇವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣುಮುಂದೆ ಕಟ್ಟಿದಂತೆ, ಅನೇಕ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ವಿಧಾನಸೌಧ ಕಟ್ಟಿದ ಕೆಲಸ. ನಿಮ್ಮ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕು

ವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗದಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಂಡು ರೈತನ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡ ಅಲ್ಲ ಅರಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡ ಬೇಕಾದರೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೈಹಾಕುವುದು ಸಾಧುವಾದದ್ದಲ್ಲ. 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೋಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

1-30 P.M.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ ಮುಂದೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದತಕ್ಕ, ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಣ, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕೇವಲ ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಮೂವತ್ತು ಮೂವತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಗಾಧವಾದ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಬೇಡ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಬಹುದೆಂದು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿ ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಐವತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಈ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದವಾಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಬೇಕು. ರೈತರು ಪುಕ್ಕ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಹಾರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೋಗೋಣ. ಇದುವರೆಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಬರ್ಚುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ. ಹೀಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಈಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿವೆ. ತಾರು ರಸ್ತೆಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿವೆ. ಬರುವ ವರ್ಷ 50 ಮೈಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು 90 ಮೈಲಿ ತಾರು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬೋಗತಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಐವತ್ತು ಮೈಲಿಗೆ ಬದಲು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೈಲಿ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ತಾರು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು, ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಟೌನ್‌ಗಳ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ತಾರು ಹಾಕಿದರೆ ಸಾಕು. ನದ್ಯಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುವವರೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಸಾಕು ಮುಂದೆ ಅವಕಾಶವಾದಾಗ ಮಾಡಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ವರ್ಕ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ತಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವ ಅನೇಕ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉವಾಹರಣೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವು ಸಾಲದೆಂದೂ ತಮಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬೇಕೆಂದೂ ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ (ರವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಮರಾ ಮತ್ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಹಾಗಾದರೆ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಒಂದೇಸಾರಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೊರಟರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಯಾವ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸೋಣ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೆ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜಾಗಿ ಈಸಾರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒಂವರೆಡು ವರ್ಷ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಹುದು. ಈಗ ನದಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆಯೇ ಚುಂಚನಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಟಿ. ಬಿ. ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಈಸಾರಿ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಾದ ಟಿ. ಬಿ. ಇದೆ. ಆದರೂ ಪುನಃ 50 ಸಾವಿರ ಏಕೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಹತ್ತಿರ ಸಂಗಮ, ಎಂದರೆ ಹೊಳೆಗಳು ಸೇರುವೆಡೆ ಒಂದು ಸೊಗಸಾದ ಟಿ. ಬಿ. ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಟಿ. ಬಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಣವಿದರೆ ಅರಮನೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಈಗ ಹಣವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಇಂಥವುಗಳಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕುವುದು ತಪ್ಪು. ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವರೆ ಲಕ್ಷವನ್ನೊದಗಿಸಿರುವುದು ತಪ್ಪು. ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿದರೆ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಖೋತಾ ಬೀಳುವುದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಇಷ್ಟಾದರೂ ಖೋತಾ ಬೀಳಲು ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೇ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಹ್ವಾನ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು, ಸ್ವಾಗತಿಸಿದೆವು. ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ, ಇದಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಗಳಾದ ಇಮಾಮ್‌ರವರೂ, ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮೇಶ್ವರರೂ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಯಾರುಯಾರು ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇ

ವೆಂದು ಹೇಳಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಹೊರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸೇರಿ ಸುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ, ಅದು ನಮಗೆ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ನೂಟಿಸಿರುವಹಾಗೆ ಮೊದಲು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಅಮೇರೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, vague idea ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವುದು ಸಾಧು ವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ರಾಮಣ್ಣ (ಹೊಸಕೋಟೆ-ಅನೇಕಲ್).—ಸ್ವಾಮಿ, 1954-55ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜಿನ ಪಟ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯ 21,21,40,000 ರೂಪಾಯಿ, ಖರ್ಚು 24,30,73,000 ರೂಪಾಯಿ; ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಖೋತಾ ಬಂದಿರುವುದು 3,09,33,000 ರೂಪಾಯಿ. ಈ ಖೋತಾದಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಒದಗಿರುವ ಖೋತಾ ಕೂಡ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಭಾಷಣದ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಒಟ್ಟು ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ಖೋತಾ ಬರತಕ್ಕ 41 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಮದರಾಸಿನೊಡನೆ ಐಕ್ಯವಾಗಿದ್ದಾಗ ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಸಾಲದ ಇಳುವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸೇರಿದೆ. ಅಂದ ಸೇರೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದರೆ, ನಿತ್ಯಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಖೋತಾ ಆಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯೇನೆಂದರೆ, ಬಳ್ಳಾರಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟಿತ್ತು, ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದೆವು. ಈ ದಿನ ಬಳ್ಳಾರಿಯವರೂ ಮೈಸೂರಿನವರೂ ಏಕಮಾತೆಯ ಪುತ್ರರು ಎನ್ನುವ ಭಾವ ನೆ ಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಬಳ್ಳಾರಿದೇಶ ನಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಖೋತಾ ಒಡ್ಡೆಟ್ ಇರುವಾಗ 41 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಒದಗಿಸುವುದರ ಬದಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಏಕವಾಕ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆ ದೇಶದ ಖರ್ಚನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈಗ ನಮಗೆ ಬರುವ ಒಟ್ಟು 3 ಕೋಟಿ 9 ಲಕ್ಷ 33 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖೋತಾವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಅನೇಕ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತೆರಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಎಂಟು ಮಸೂದೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗ ಮಾತನಾಡುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4 ಕೋಟಿ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವಂತೆ ಈ ಅಂದಾಜಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚುಗುತ್ತಿರುವ ಭಾಗವೆಂದರೆ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಖರ್ಚು, ಎಂದರೆ, ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ರಾಮಣ್ಣ.)

ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಬಡ್ತಿಟ್ಟಿನಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಬಡ್ತಿಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೈಮರಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ 56 ಲಕ್ಷ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ 79 ಲಕ್ಷ 38 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೂಟಿಸಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದೇ ಸರಿ. ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿದಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾನ್ಸಿ ಎಲಿಜಬೆತ್‌ನ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ, 4 ಕೋಟಿ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಹಾಯ ದೊರೆತಿರುವಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಸೌಕರ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೊರೆತಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮಹಿಳಾ ವೃಂದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆತಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೋಡಿ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಯಿತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸುಧಾರಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೂಡ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಫೀಜಿನ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರೂ ಕೂಡ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್, ಅಕೆಡೆಮಿಕ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್, ಸೆನೇಟ್ ಇವುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೇನಿದ್ದು ಪೋ ಅವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ಸಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾಜಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿರುವ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನ್ನು ಕಿವಿಗೇ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಚಿಂತಾಜನಕವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪುನಃ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂದೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದಾಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರಂತೆ ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯಟ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ, ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಫೀಜನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವುದಾಗಿಯೂ, ಎಂ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ತರಗತಿಗಳ ಫೀಜನ್ನು 18 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ಮೊನ್ನೆ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಳಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಡ್ತಿಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಅಂತಿಮತೆಗಳು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನಾಗಲಿ, ಫಿಷಿಪ್ ಅಗಲಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆಯೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜವಾಬಿನಿಂದ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಬಡ್ತಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ

20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡುವ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿಗೂ 6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಮಿಡ್ಲ್‌ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ 9 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯೂ ಟೈಪ್ ಮಿಡ್ಲ್‌ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ 8 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಸಹ ಕಡಮೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಿಡ್ಲ್‌ಸ್ಕೂಲು, ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ನ್ಯೂ ಟೈಪ್ ಮಿಡ್ಲ್‌ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಡಿ. ಸಿ. ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಕೇಳುವುದೆಂದರೆ, 4 ಕೋಟಿ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಂಡ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಕೊಂಡುಮಾಟ್ಟಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಈಗ ಆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಶಪ್ಪಿ ಹೋದುದರಿಂದ ಒಂದಿನಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ಇಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ, ಎಷ್ಟೇ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವೆಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ವೈದ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರ ನೋಡೋಣ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವರ್ಷ ಒಂದು ಕೋಟಿ 10 ಲಕ್ಷ 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಖರ್ಚಿನ ಪ್ರತಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಜನತೆಗೆ ಸೌಕರ್ಯವಾಗುವ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ Anti-leprosy measures ಅದಕ್ಕಾಗಿ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹುಚ್ಚಾಸ್ತ್ರ ತ್ರೆಗೆ ಹುಚ್ಚು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು, ಅದರ ಕೊಂಡರೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲು ಕಟ್ಟಲು ಒಂದು ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಆಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಸಂಕೋಪನರ್ಪಣೆ ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಕಾಂಪೌಂಡರುಗಳ ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಮಿಡ್‌ವೈಟ್ ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸಹ ಕಾಣಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವಾಗ, ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುವಾಗ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯ ನೀಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಪರ್ಸನ್‌ಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನರ್ಸಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಈಗಿನ

ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ನರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವುದು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ 80 ಬೆಡ್‌ರೂಮ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಥಾನಾ ಮಳೆ ಖಂಡಿತ 80 ಅಂಥ ಬೆಡ್‌ರೂಮ್‌ಗಳು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೈದ್ಯರ ಶಾಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು, ನರ್ಸ್‌ಗಳು, ಮಿಡ್‌ವೈಫ್‌ಗಳು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅವರುಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಗಿದ್ದಿದೆ. ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿಲ್ಲದ ಕ್ಷಯರೋಗವೆಂಬುದು ಒಂದು ಭಯಂಕರವಾದ ವ್ಯಾಧಿ, ಈ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಸಾಲದು. ಇದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು. ಅದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರೇಕೆ ಈ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಈ ಸಾರಿ Anti-tuberculosis measures ಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಸಹ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ.

ಅನಂತರ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಬರ್ಚುಮಾಡಲು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಬೇಕಾದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಮಲೇರಿಯ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮೆಷರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ಸ್ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟಿಸೈಡ್ಸ್ ಎಂಬ ಬಾಬಿಗೆ 52-53ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 4 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. 1953-54ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟಿನಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿ ಆಕ್ಯುಯರ್ ಆಗಿ 3 ಲಕ್ಷ 79 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚುಮಾಡಿದೆ. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಈ ಸಾರಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಸಹ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟಿಸೈಡ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಹುಳು ಹುಪ್ಪಟೆ, ಕ್ರಿಮಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಖುಷಿ 5 ಎಕರೆ, ಗದ್ದೆ 2 ಎಕರೆ ಈ ರೀತಿಯಾದರೂ ಜಮೀನನ್ನು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯಮಾಡಿದ್ದು. ಇದು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಜಾಗೃತ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕು. ಶೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಹರಿಜನೆಗೆ ಮೀಸಲಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಉಳಿದ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಬೋಬರಿಗೆ 25 ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಅರ್ಜಿಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅಮಲ್ದಾರರ ಆಫೀಸು, ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಆಫೀಸು ಇಲ್ಲಗೆಲ್ಲಾ ಅರೆಯಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಜನರನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅರ್ಜಿಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ 15 ದಿವಸಗಳೊಳಗಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಜಮೀನು ಕೊಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಇಂಥ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ರೈತರಿಗೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Intensive propaganda ಮತ್ತು demonstration work ಎಂದು ಹೇಳಿ 40,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, starting of more experimental station ಗಳಿಗಾಗಿ 22,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇವರು propaganda ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ experimental farm ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ ಫಾರ್ಮ್‌ನ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ತಾವು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ, ಅವರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ! ಇದೇನಿ, ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಅಜುಬಾಜುವಿನ ಜನರು ಕೂಡ ನೀವು ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಎಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಅವರು 'ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರೂ ಅವರನ್ನು ನಮ್ಮ ದಾರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಆಗ ಬಾರದು. ನಾವು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತರಿಗೂ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿ ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಕೋಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಲಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ 8 ಲಕ್ಷದ 63,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡಲು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಡಾ|| ಕೋಲ್ಟುಕರವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ನೆಲಮಂಗಲ ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಉಪಯೋಗ ಅಷ್ಟು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ; ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಂದ ಪದ್ಧತಿಯೇ ವಾನಿ ಎಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ತರಿಸದೆ ಈಗಿರುವ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭಿಸುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ 3,75,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಖಂಡಿತ ಸಾಲದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲದೆ ಬಾವಿಗಳು ಅರ್ಧಕ್ಕರ್ಧ ನಿಂತಿರುವುದೂ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದೂ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ವನ್ನು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿಲ್ಲದ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಷ್ಟೇ; ಇದೇನೋ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂತೋಷಪಡತಕ್ಕದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲದೆ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 100 ರೂಪಾಯಿ ಅವನು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕಸಲ ಓಡಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದು 50-60

(ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ರಾಮಣ್ಣ.)

ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಪ್ರಮೇಯಗಳು ನಾನು ಹೊಸಕೋಟೆ—ಅನೇಕಲ್ಲು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರ ಸೋದರರು ಒಡಾಡುವಾಗ ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಅರ್ಜಿ ಬರೆಯುವವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋವೇಳೆ ಅರ್ಜಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಜಮೀನನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಇವೆ. ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳು ನಾಲ್ಕೈದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾಪ್ತ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅವರ ಕೈಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೈಮಗ್ಗದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ಸೆಲ್ಫ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲ್ಲದಂತೆ, ಆಕ್ಯಾಯ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಆಚರಣೆಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ—ಅನೇಕಲ್ಲು ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೈಮಗ್ಗಗಳಿವೆ. ಅವರಿಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅವರು ಕೈಮಗ್ಗದ ಸರಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಿರಿಲ್ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆಂದು ಅನೇಕಲ್ಲು ಬಂದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ದೊಮ್ಮೆ ಸಂದ್ರೆ, ನರ್ಜಾಪುರಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೈಮಗ್ಗಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿನವರು ಒಂದು ಸಿರಿ ಎರಡು ಸಿರಿ ನೇಯ್ತರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿರಿಲ್ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೇ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ತಾನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಒಂದಾಣಿ ಎರಡಾಣಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಮಗ್ಗಗಳ ಸರನ್ನೂ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡ 10 ಜನರು ಮಾತ್ರ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸಿರಿಲ್ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ, ಸೆಸ್ ಕೊಡತೊಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಅವನಿಗಿರುವ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಷ್ಟ. ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆ ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಿಲಿ ಬಟ್ಟೆಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಬೆರೆಯದಾದ್ದರಿಂದ ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಕೈಮಗ್ಗದ ನೇಕಾರರೊಡನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯ ಮರದ ಕೊಂಬೆ ರೆಂಬೆಗಳಿಗೆ ನೀರೆರೆದು ಅದನ್ನು ಚಿಗುರಿಸುವಂತಿದೆ, ಬುಡಕ್ಕೆ ನೀರೆರೆದು ಮರ ಚಿಗುರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಸಮಜಾಯಿಷಿಯೇನೆಂದರೆ, ಕೈಮಗ್ಗದವರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ನೂಲಿಲ್ಲಾ ಮಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದಂಥ ದಾರ. ಮಿಲ್ಲುಗಳವರು ಇದನ್ನು ಮಗ್ಗಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ರಾಫ್ತಾ ಹಾಕಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ದಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರಹದಿದೆ. 10ನೆಯ ನಂಬರು, 20ನೆಯ ನಂಬರು, 100ನೆಯ ನಂಬರು ಎಂದು ನೂಲಿನ ನಂಬರು ಜಾಸ್ತಿಯಾದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಬಟ್ಟೆಯ ನಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಮಿಲ್ಲುಗಳವರು ತಾವು ಮಾಡುವ ನಾಜೂಕಾದ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ನೂಲಿಗೂ ನಮ್ಮ ನೇಕಾರರು ಮಾಡುವ ನಾಜೂಕಾದ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಉಪ

ಯೋಗಿಸುವ ನೂಲಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಮಿಲ್ಲುಗಳವರು ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ನೂಲನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ನೇಕಾರರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ರಾಫ್ತ ಸೇರಿಸಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಬೇರೆ 10% ರಾಫ್ತ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನೇಕಾರರಿಗೆ ನೂಲು ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶೇಕಡ 30ರಷ್ಟು ಅದರ ಬೆರೆ ಏರಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೇಕಾರರಿಗಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಸ್ಪಿನ್ನಿಂಗ್ ಮಿಲ್ಲನ್ನು ಇಟ್ಟು ಹತ್ತಿಯಿಂದ ತಾವೇ ನೂಲನ್ನು ತೆಗೆದು ನೇಕಾರರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಾದರೆ, ಈ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿಯೂ ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಅಂದಾಜಾದಲ್ಲಿ 20ರಿಂದ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಬಹುದೆಂದು ನೇಕಾರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನೀವು ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನೂಲನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾದರೆ ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾಜೂಕಿನಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಬೆರೆಯಲ್ಲೂ ಉಂತ್ರಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಸುವಾಗುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಈಚೀಚೆಗೆ ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥೆಗೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಲಿಲಿ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿಯಿಂದಲೇ ತರಿಸುವುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಇದು ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ನಾವು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರೂ ಇದನ್ನು ನಮ್ಮಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಕಳೆದುಹೋದ ಮಾಲು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಸಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ, ಟಬಲು, ಬೆಡ್‌ಷೀಟು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಬೇರೆ ಯಾವಾಗಲೋ ನಾನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ಬಟ್ಟೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹುಣಿಗೆ, ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ಸರಿಯಾದ quality ಯದಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ strict ಆಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ರಾಮಣ್ಣ.—ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದರಂತೆ, ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ ಒಗ್ಗಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಕೇಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ರಾಮಣ್ಣ.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಟಿನವರಿಗೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಭಾರಿ ಹಬ್ಬಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಸಹಾಯಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮೊದಲಪಕ್ಷದವರೂ ಈ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ರಾಮಣ್ಣ.—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ stock ಬಹಳ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು clear ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

2 P.M.

ಅಮೇಲರಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವುಗಳಲ್ಲೂ ರಾಧ ಬರುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 2-3 ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ, ಇದರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಪ್ರಕಾರ, ನಮಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಧ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಮೂರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಿ; ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಧ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದಾದ ಈ ರೋಡ್ ಟ್ರಾಕ್‌ಸ್ಟೋರ್ಜಿಂಗ್ ವಿಚಾರ ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ—ಈ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ವರಿಂಗ್ ಕ್ಯಾಪಿಟ್ 47.50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟು ತಂದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಂಥ ಬಾಬುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರುವಾಗ, ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಒಪ್ಪೆಂಬುದನ್ನೂ ನೋಡದೆ 47-50 ಲಕ್ಷ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಶಿಬ್ಬುಂಡಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿಯೇ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಕೇವಲ 2 ಲಕ್ಷದ 50 ಸಾವಿರ ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಶೇಕಡ 5 ರಂತೆ ಸಹ ರಿಟರ್ನ್ ಬಂದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನೆಂಬುದೂ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಡಿಫೆಕ್ಟ್‌ಗಳೇನಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದೊಂದೂ ನಮಗಿಂತಲೂ ಗೊತ್ತೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಆಗುವುದು ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದೆ ವರ್ಷವನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಂದು ಬಸ್ಸನ್ನು ಕೊಂಡು ತಂದರೆ ಈ ಮಾನ್ಯ.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ (ಒಳಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಬಾಕಿ ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರುಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯ

ಈ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಸೆಸ್ ವಗೈರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಸ್ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ನಾವೂ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸೆಸ್‌ಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ರಾಮಣ್ಣ.—ನಮಗೀಗ ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿಲ್ಲ ತೋರಿಸಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ 2 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ; ಖರ್ಚು 50 ಲಕ್ಷ. ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳವಾದರೋ ಅದೂ ಸಹ ಭಾರಿ. ಆದರೆ ನಾವು ಇಂಥಾ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಏನು ನುಖ ಇವುಗಳಿಂದ! ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಖೋಲಾ ಬಿದ್ದಿರುವಾಗ, ಇಂಥ ಅವಾರದ ದಡನ್ನು ತಂದುಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬನ್ನೂ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾದದ್ದು ತುಂಬ ಅಗತ್ಯ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬಿನಲ್ಲೂ ಅದಷ್ಟಕ್ಕೇ ಈ ರೊಡ್ಡ ನಂಸಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸುವುದು! ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಓಂದು ಮುಂದು ನೋಡದೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು! ಇಂಥ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಜನರು ಅಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಹೀಗೆ ತಾವು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಒರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ತಾವು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಸುಂಕ, ತೆರಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಾಕಿ ದುಡ್ಡನ್ನೆತ್ತಿ ಈ ತೆರನಾದ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ತಮಗೆ ರಾಧವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಜನರಿಂದ ಟೀಕೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಂದಿತ್ತೆ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ ವಿಚಾರ: ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳವಾಗಿ ನೋಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಕಂಪೆನಿ ಪರದೇಶದವರ ಕೈಲಿದ್ದು ನಮಗಿನ್ನೂ ಸೇರದೆ ಇದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ನಮಗೆ ಈ ಗಣಿಯಿಂದ ಅಪಾರವಾಗಿ ಹಣ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಅದರಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆದಾಯ ನಿಂತು ಹೋಗಿರುತ್ತೆಂದರೆ ಇದೇನು ಮಾತು! ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸುಂಕ ತೆತ್ತು ತೆತ್ತು ಬಳಲ ಬೆಂಡಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತೋರಿಸಿದ್ದಂಥ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಆದಾಯವನ್ನು, ನಾವೇ ಆಡಳಿತ ನೆಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ! ಇಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಇಂಥ ಆಡಳಿತ ಎಂದು ನಾನೀಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಿ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇನಾದರೂ ಇನ್ನೂ Terms of Agreement ಆಗದೇ ಹಾಗೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಬಂಡಿತೆ ತಾವು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲರತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರುತ್ತೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಕೂಡಲೇ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ದೇಶದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೀರಾ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ತಾವು ಹೀಗೆ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೇವಿ ರಾಮಣ್ಣ.)

ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಜನರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳ ವಿಚಾರ: ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಾನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಧಿಸಿರುವಂಥ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುತುಂಬ ಬಳಲಿ ಬೆಂದು ಬೆಂಡಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಮಗಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಂಥ ವಿಷಯ. ತಾವು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾದಂಥ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ, ಇದು. ಈಗ ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಜನರ ಶಕ್ತಿಗೆ ಮಾರಿದಂಥವುಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಮನೂವೆಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವುದರಿಂದ ಆಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಈಗ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—Sir, I am not generally in the habit of making a budget speech and if I depart from that habit now, it is because the occasion has arisen for it. I should like to make a few general observations on the total distortion, misalignment or maladjustment that seems to prevail in the relations between the three main organs of the State, the Legislature, the Executive and the Judiciary. What is the position today? I speak and I claim to speak objectively. I have malice against none; I have designs against none; I want no office of profit or prestige; and some may disagree if I speak with a certain emphasis; that emphasis is born not of a desire to be offensive, not of a desire to pull down people from seats of authority, but of the desire to be helpful without at the same time giving up what I consider to be the principles of the party to which I happen to belong.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Like myself!

Sri M. V. RAMA RAO.—What is the position in Mysore State today? This is the second Congress Party Government that is in charge of the administration of the State now. We have had Congress administration for $4\frac{1}{2}$ years before April 1952. There was a great amount of criticism all over the country both within and without the Congress Party about the deficiencies, the irresolution and the defects and the shortcomings of the Ministry. Some of those

who made those allegations then and who expressed their dissatisfaction in very emphatic terms in those days, happen to be today in charge of the administration. And it pains me to find that either because of their misfortune or because of this maladjustment that I was referring to, they have come in for the same kind of criticism at the hands of the country generally, both within the Congress and outside. So, Sir, this is a thing which pains every one of us whether he belongs to the Party which runs the Government or whether he belongs to the Party which is opposing the Government and whether it is by itself in a position to form an alternative Government or not. I shall speak first of the rights of the Members of this House. It is the practice elsewhere and in the Union Parliament of which the present Chief Minister, the present Home Minister and I myself for some time happened to be members,—I am sorry I made an omission in the case of the Minister for Public Health who is an esteemed friend of mine; he was also in Parliament for a much longer time than most of us,—it is the practice everywhere that when the Budget is presented, the Finance Minister's version summarising the administrative reports pertaining to the various Departments in the course of his speech is not considered sufficient. Administration reports pertaining to the various departments of Government—may be for a period of 10 months, it might not be possible to give the administration reports for the entire period of 12 months—must be supplied to members; members are entitled to copies of them and it is the business of the Government to see that these administration reports are prepared. It is not right to ask this House to look into a Budget and to approve of a Budget and to approve of policies without knowing to what extent and in what measure the policies formulated, announced, enunciated and proclaimed during the previous year have been actually implemented by the administrative machinery of the Government.

It is the right of this House to know to what extent these policies have been deviated from and to what

extent these policies have been actually implemented and where responsibility, if any, lies for the non-implementation of any part of these several policies. Therefore, Sir, I would urge upon the Government to wake up from this apathy, this indifference towards the Legislature. This complacency that is necessarily born of the strength our Party commands in this House, this complacency...

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, I may say, I cannot afford to be complacent when there are vigilant members like my Hon'ble friend.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Members who support you!

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, I know that my vigilance will disturb the complacency of the Hon'ble the Chief Minister. It is my intention that my vigilance should...

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I have never conceded that I was complacent.

Sri M. V. RAMA RAO.—...disturb this complacency. This complacency should be disturbed and disturbed to some purpose.

Sir, Hon'ble Members of this House and you yourself, Sir, have been making every effort to see that the privileges of the Members of this House are not placed at the mercy either of the Executive or of the administrative services. When questions are tabled, when the prescribed period of notice has been given, it is the business of the Government to provide answers. It is true that our Rules do not to-day provide for any particular question being answered on any particular date. This does not and should not mean that any civil servant whose duty it may be to prepare and furnish answers to the concerned Minister should be in a position to determine at what time that question shall be answered on the floor of the House. That is the position which prevails to-day and I say it with great disappointment and distress that Hon'ble Members find that while the same or similar questions can be answered in one House, they cannot be answered in the other House; and when the same or similar questions put or tabled by one Hon'ble Member are

being answered, when put or tabled by another Hon'ble Member are not answered or are answered differently. If official information is available, as it ought to be available, to the administrative services or the Heads of Departments concerned, it is their business to make it available to the concerned Minister. And I should like to say this especially with reference to the slow-motion performance of my Hon'ble friend, Dr. Nagan Gowda on the floor of this House during question time that it is the business of the Minister not merely to be able to repeat the answers which are printed on the papers that are distributed to Members but it is his business to look into the file and post himself with up-to-date information regarding the questions which are taken up. It is not enough to be pointing out to each other what is printed on the papers. Members can read the answers that are printed. It is not enough merely to point out that the answers are there, for unnecessary questions are seldom put as the Hon'ble the Speaker has been pointing out.

Sir, the practice everywhere else is, as I was saying, that the Hon'ble Ministers find time to go through the answers which are prepared by the Secretaries and also to study the files relating to the subject and equip themselves with detailed information in order to answer supplementaries that are put on the floor of the House. Different answers put the Government in different positions which commit the Government or the individual Minister to different positions with reference to the same subject, which ought to be deprecated. When questions are asked, there is a tendency to draw upon the Minister's personal knowledge. When a question is asked as a supplementary, the stereotyped answer is that the particular Minister personally does not happen to know the thing. We are not interested in finding out the receptivity of the mind of the Minister. Hon'ble Members of this House, I am sure, are interested in seeking information that is available and ought to be available to Government as such. Sir, I shall leave it at that. I do hope,

(SRI M. V. RAMA RAO.)

however, that the Government will see its way to placing in the hands of every Hon'ble Member of this House full reports of the administration of every Department for which the Government is responsible, so that Hon'ble Members may have the same opportunity as the Hon'ble the Finance Minister has had of coming to conclusions or forming a judgment about the quality or quantity of the work done by the various Departments.

Sir, I had tabled a resolution which unfortunately has obtained a place very much lower down in the ballot than would ensure to it any reasonable chance of being moved on the floor of this House.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Is that our fault?

Sri M. V. RAMA RAO.—The Hon'ble the Chief Minister seems to anticipate that I am trying to find fault with him for this and I assure him that it is far from my intention. What I was saying was that the resolution is on a very important subject and that is, the right of this House to know to what extent the authority for making delegated legislation under the various enactments which have been already enacted and which are being enacted from Session to Session here is being properly and carefully exercised; and to what extent, if any, the purposes for which the delegation was made have been, if at all, fulfilled or executed or whether there has been short-fall. This is one of the most important parts of the legitimate business of this House, to interest itself in the task of legislation. It is true that while Members have some measure of responsibility for administration, they can be critical of the administration and of everything that is happening in the country. But apart from that, the main business of this House is legislation and to the extent to which the authority for making legislation is delegated to Government under the various enactments, to that extent the authority of this House is allowed to be exercised by agencies which deputise for the executive. When authority is delegated to the Government, it

is the civil service which actually exercises it. Having had traditions of good civil service in this State for over a hundred years, we know how that authority will be exercised and in what manner the rules will be framed when we enact legislation empowering the Government to frame rules under any of the enactments. Even so, Sir, I should like to say that whenever rules are framed in exercise of the powers to legislate which has been delegated to Government, these rules must be placed on the Table of the House as soon as may be after they are framed so that this House may have an opportunity of knowing what has been done instead of these rules being merely published in the Gazette. That is a point of procedure with regard to delegated legislation that I should like the Government to seriously examine.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—When these orders are supplied to Members through the Gazette, what more facilities you want? If you are specific I will be able to look into the matter. Not that I want to withhold any of these rules under delegated legislation from Hon'ble Members.

Sri M. V. RAMA RAO.—I am not suggesting that. I am saying that certain things are happening the responsibility for which rests upon the Government. That is my point. When delegated legislative authority is exercised, the actual manner in which it is exercised must be a matter for scrutiny, not necessarily in all cases but in important cases, and it is the business of this House to see that the authority so delegated has been properly exercised by the agency to which it has been so delegated. This is a matter that the Government should apply their minds to.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I would like to know if it is the view of the Hon'ble Member that some important rules framed under this delegated legislation should be discussed in this House and in what manner.

Sri M. V. RAMA RAO.—It would certainly be appropriate to discuss the matter in this House if opportunities could be provided for it. If opportunities are at all to be given to this

House to discuss those rules, they should be laid on the Table of the House. Mere publications in the official Gazette cannot be discussed according to the rules of procedure governing this House. The admissibility of matter to be discussed would be governed by existing rules, and whether it is of sufficient public importance will be a matter of opinion. Therefore, I suggest that with regard to delegated legislation, the exercise of legislative authority by the agency to which such power has been delegated must be vigilantly scrutinised by this House.

I have something to say about the equipment we possess in our Government for drafting legislation. I do not know how many people are actually employed in drafting legislation. But it does seem to me that the few people who are there are over-worked having no leisure whatever while the House is in session. It is felt that there is a great urgency for legislation on all manner of things. Looking at the haste with which legislative measures are being brought forward, I think the Government should seriously examine whether the existing staff in the Legislative Branch of the Government is adequate to cope with the quality and quantity of the work. I am not seeking to cast any reflection on those who are engaged in the actual task of drafting. Drafting is a highly skilled and expert job. I do not profess to be able to assist in the task of drafting legislation. Government will find that they will have done a good turn to themselves if they take a little more interest in manning the Legislative Branch more adequately.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I might tell the Hon'ble Member for his information that when this suggestion was made in the last session, we appointed, what is called a scrutiny committee, so that every Bill may go through that committee. The committee consists of the Advocate-General, the Law Secretary to Government and a few others.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, that information really has no relation to the point that I was touching upon. I do not like to characterise it, but I

would merely say it does not relate to what I was saying. The Legislation Branch which is engaged in the actual task of drafting has no relation to the Committee that scrutinises. This section is not adequately staffed. It is not equipped with a sufficient number of persons who have the requisite qualifications for it.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That enhances expenditure.

Sri M. V. RAMA RAO.—I have no desire for making any exchanges with the Hon'ble the Finance Minister, but I should certainly like to tell him that he should be able to find the money for it.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I would be willing if he is.....

Mr. SPEAKER.—You can note down the points and reply.

Sri M. V. RAMA RAO.—Then, Sir, the normal legislative business that comes before this House has so far been Bills to amend existing legislation. I want Government and especially the Hon'ble Minister who is in charge of that particular department to see that the original enactments in which amendments are sought to be made are easily available to us. Copies of legislative enactments are not available in the Government Press. Copies are not easily available in libraries. Copies are not available with busy practising lawyers. When we want to amend a particular enactment, if we do not get a copy of the original enactment we totally miss the effect of the amending legislation on the original enactment. That is a most unsatisfactory state of affairs.

I should like to refer to another equally important matter. That is the Secretariat of this Legislature. This Legislature Secretariat must be separated from being a part of a Government department. It must have its own independent existence as required by the Constitution of India, and the sooner we do it, the better will this House be able to function.

Sir, I find that in the matter of formulation of policy, there are signs apparent of inadequate administrative collaboration, either because those who belong to the administrative service

(SRI M. V. RAMA RAO.)

have other pre-occupations or because the formulators of policy have other pre-occupations. I cannot claim to know who exactly is more pre-occupied than the other. But it does seem to me that in the matter of formulation of policy, the experience, the practical approach and the outlook that the administrative service ought to contribute to the business of formulation of policy to assist Ministers who, not experts in any matter except managing political affairs, are not apparent. I do not wish to be understood as making a reflection on the quality of the service that is being performed by our civil servants. But I do wish to emphasise that as patriotic citizens, their business is to enable Ministers to formulate sound policies, and whoever does not advise the Minister properly on matters of administration where an important policy is concerned, will not have done his duty either by the Government which pays him or by the country of which he ought to be proud today.

Sir, I have no wish to make reference to a matter which is *sub-judice*. This House knows that one of the most powerful Secretaries in the Government of India, a person whom I do not wish to name, was prosecuted on charges which would bring credit to no administration and today the matter is before the Supreme Court of India. Sir, if I make a reference to this case, it is because I want to say that the foundation for the prosecution was laid in part by a series of investigations which were made into the manner in which Ministry of Commerce and Industry of the Government of India was working, as I happened to know during the brief period I was a Member of Parliament. It must be everybody's concern to see that Heads of Departments and Secretaries to Government function properly in this country.

2-30 P.M.

And one way of enabling them to do so is, to spare them the attentions of non-official visitors. I hope I shall not be misunderstood in this House if I say that the administrative machinery will

cease to function if it is continued to be employed in the manner in which it seems to be employed today. If I may make a simple comparison, I should say it is like going and breaking down the main line in order to make water available when a tap fails. That is the manner in which the administrative services are being interfered with all over the country. I do not wish to be understood as making particular reference to any one in any particular department or to any one particular section of non-officials. But it is a patent fact that the course of administration is not allowed to run in the natural and ordinary manner in which it ought to run. Matters which should happen in the usual course are not allowed to happen because it is in somebody's interest that they do not happen as they should in the usual course. Hundreds of instances could be cited by Hon'ble Members of this House to show how the course of administration is being controlled by persons who happen to enjoy the proximity to those who happen to occupy seats of authority. This, however pleasant it may be, however agreeable it may be to those engaged in it, is not a matter on which we can be pleasant. It hurts those who are to-day trying to serve the public interest with the minimum delay and with the maximum speed, with the greatest good of the greatest number in their mind. It hurts abiding public interest that the course of administration should be so modulated. Sir, while I am speaking on administration generally, I should like to say that particular administrative techniques employed by modern Governments should also be studied by our Government to see whether the time-honoured administrative technique of setting up a committee to examine, investigate or report upon every matter should at least now be given up. It is no doubt true that entrusting a matter which presents some administrative or other difficulties to a committee would, for the time being, put it into cold-storage and postpone it. As some Hon'ble Members were pointing out yesterday, a large number of committees were appointed to examine all kinds of matters

and their reports are not to be of any avail; if their recommendations are not to be of any consequence to Government, then, I am afraid this would not be the proper way of handling public business. A number of committees have been set up by Government of which the Chief Minister has been designated Chairman, probably with a view to do work more expeditiously than other committees have ever done in the past. But I do not know what measure of success the Hon'ble the Chief Minister has achieved by having himself designated Chairman of those committees or by employing this administrative technique of referring matters to various committees for examination, scrutiny, investigation and report. After all, Government is bound to take action on matters of sufficient importance some day or other. The mere fact that a matter is entrusted for examination, investigation or scrutiny to a committee will not absolve the Government of their duty of taking a decision or taking action on it. The longer the postponement, the longer the delay, the greater the dissatisfaction. I suggest that Government should short-circuit some of these dilatory administrative techniques so as to achieve better, quicker and more satisfactory results.

Sir, I do not now wish to make any observations with regard to the measures of taxation that have been proposed except to say that whoever is responsible for advising the Ministry that these are the forms in which new taxes should be imposed, has not done his duty by the Government, has not done his duty by the office he happens to hold. It is amazing that a tax like the turn-over tax should be imposed in the form in which it is now proposed in one of the legislative measures. A levy of 10 per cent tax on the turn-over of hotels is amazing. Is it assumed that the entire turn-over of business is profit? If a hotel proprietor has had a turn-over of ten thousand rupees, is it assumed that he would have made so much profit as to be able to pay a thousand rupees sales-tax? It is amazing to me that such an assumption should have been made by those

whose duty it is to place their administrative experience and their experience of techniques at the disposal of the Hon'ble the Finance Minister. Sir, with regard to sales-tax, though I have no desire to speak now on the measure that is due to come before this House at a later stage, I should like to make one observation with regard to the administration of the sales-tax department in Mysore. It is true that Government set up a Committee some time ago and the Committee examined various matters that had been referred to it and submitted a Report which has been placed in the hands of the Hon'ble Members of this House. But there is one matter which, to my mind, does not seem to have engaged the attention of either the Committee or the Government and that is this. The kind of work that has to be performed by Sales-Tax Officers is very similar to the kind of work that has to be performed by Income-Tax Officers and unless the Sales-Tax Officer has the qualifications that are possessed by an Income-tax Officer, it is the assessee who stand to suffer. Some of our Sales-Tax Officers do not seem to know the nature of the work that a Sales-Tax Officer has to do. The Hon'ble the Minister for Revenue would remember that a series of protests were lodged against the ways of a particular Sales-Tax Officer who was in Tumkur sometime back...

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—He has been transferred.

Sri M. V. RAMA RAU.—I know; I am advertising to that also. This Sales-Tax Officer was transferred from that place because of numerous complaints that he was discourteous in his behaviour towards the assessee who were respectable citizens. Sir, I have no desire to discuss the officer on the floor of this House. I have absolutely no intention of doing so. My friend the Hon'ble the Revenue Minister said that he has been transferred and so I should like to tell the Hon'ble the Revenue Minister that the post to which this officer has been transferred is one in which he has performed the same spectacular service. ((Laughter.)) He is reported to have made a fantastic

(SRI M. V. RAMA RAO.)

and amazing speech condemning the Minister, condemning the Government, condemning the Five-Year Plan, condemning the National Extension Service of which he is the officer-in-charge, the Congress Party and Congressmen and everybody. Reports of what he said and did have appeared in the Press and I do hope Government have taken notice of them in the same manner as they take notice of other things that appear in the Press.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Government have taken notice of it and it is engaging the attention of Government.

Sri M. V. RAMA RAO.—I want that in the matter of providing amenities to the largest number of people, Government should observe some order of priority. The other day the Honourable the Chief Minister in reply to my question was pleased to make reference to a straight and beautiful road that he intends to construct, connecting the Vidhana Soudha Building, the Mysore Bank Building, and the Civil Station Railway Station. I may bring to the notice of the Government that the Honourable the Chief Minister's colleague the Honourable the Minister for Education, some months ago took the trouble to come to a village in my constituency and was so good as to declare open a New Type Middle School which Government have given to that particular village. The opening of the school was performed some months ago and it is a road-side village and the boys who come to that school have to come from several villages and have to cross a stream in which the discharge from a series of tanks is continuously flowing for five to six months in the year and to connect the school with those villages would require the making of a road which is beyond the resources not merely of the local bodies like Village Panchayets but also more or less beyond the resources of the District Board which itself has now been abolished. It is nobody's business to make this road so far as the present arrangements go. How do Government expect those little children to cross

that stream which flows sometimes three to four feet deep and attend the school which the Government have taken the trouble to open there? This is not being mentioned merely with a view to get immediate relief for a local grievance. I am content to allow Government to take its own good time to provide a road in that place. I do not propose to hurry Government into providing a road there unless they choose to do it, but I mention this in order to say that we do not observe a proper order of priority in executing public works. In executing works which are designed to benefit the whole country, if we do not observe a proper order of priorities, what is to be expected but the kind of criticism that Government have been hearing during the past three days?

I now come to say a few things about.....

Mr. SPEAKER.—The Honourable Member knows what time he has taken.

Sri M. V. RAMA RAO.—I shall be concluding my speech in three or four minutes more. I should like to make a brief reference to the unhappy deterioration in the cordiality of the relations between the Executive and the Judiciary in Mysore State. I should not have made a reference to this if I had not read in the newspaper press a report that the Chief Justice of India who was here during the earlier part of this month made a public reference to that want of cordiality and made an appeal that the Honourable Ministers and their Lordships the Judges of the High Court should compose their differences and agree to work in harmony. I hope that request or the suggestion made by the Chief Justice of India has been taken to heart both by my friends who are at the head of this Government and by their Lordships the Judges who are in the High Court to-day and I look forward to a very early pacification of the sources of irritation that seem still to exist.

There is one thing which I wish to say about the administration of criminal justice. I want to invite attention to the manner in which the Government in Mysore require criminal prosecutions

to be conducted without providing any resources for compelling the attendance of witnesses or providing subsistence for them where their attendance has been so compelled. My friend the Hon'ble the Minister for Home Affairs is aware, having been a very busy criminal lawyer himself at Davangere and perhaps Chitaldrug and elsewhere, that in police prosecutions it seems to be the business of the Police Inspector, the investigating officer or the Prosecuting Inspector,—it seems to be assumed that it is the police officer's duty,—to get the witnesses and make such arrangements as he can to keep them available until the Court chooses to inquire into or try the case. How do Government expect a number of prosecution witnesses to be performing journeys to the Court from their villages without anybody being responsible for the payment of the expenses incurred by them? Do Government assume that prosecution witnesses have the same enthusiasm for prosecuting a case as the Police may have because of their duties? Unless Government make proper and adequate provision for the payment of the expenses legitimately to be incurred by prosecution witnesses who are required to give evidence before a criminal court, it is idle to talk of securing improvement in the quality of the work done in criminal courts and it is not good to lay the blame on the police officers either. What generally happens is that the police officer will know how to manage the thing, but it is not good and it is not right for the Government to leave it to the individual resources of the particular police officer concerned to manage to serve the attendance of witnesses. I do hope Government will look into this matter and make adequate provision as soon as they can.

The last thing that I should like to refer to is the condition of State-managed industrial concerns of the State. During the previous sittings of this House, there was an occasion on which I had certain comments to make on the way in which State-managed industrial concerns have been working and I also had occasion to refer to the

observations that were made by the Auditor-General of India in the Audit Report for the year 1951-52, if I remember correctly. On the next day in answer to certain questions put by another Hon'ble Member, a different kind of information altogether was furnished on the floor of this House, which would make it appear that almost every industrial concern which is being managed by the State now is running on satisfactory lines and that as reasonable a profit as can be expected is being made. I should ask my friend the Hon'ble the Minister for Industries to do one thing. I do not propose to ask the same questions on this matter hereafter. I will not expect him to take the trouble to furnish me the answers, but I should like him to take a decision on this one matter and that is, to institute a commercial audit into the working of every one of the State-owned or State-managed industries and let the audit report and the balance sheet speak for themselves. Let everybody have the legitimate right of forming his own opinion and coming to his own conclusions on the adequacy of the return on the investment or the quality of the management or the profitability of the venture.

I have taken more time than I intended to and I know there are a number of Hon'ble Members anxious to speak on the Budget. I should like to make one last reference to a matter which pertains to the portfolio held by my friend the Hon'ble the Minister for Industries and that is the Road Transport Department. I should like him to disguise himself and come with me as my companion so that I can show him the extent of the over-loading and the nature of the filthiness that continues to exist in the Road Transport Department buses. I should like him, as soon as the business of the House is over, to find time and come with me and see things for himself and then say what he has got to say in defence of the Department for which he is responsible.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY (Malavalli).—Mr. Speaker, Sir, before I commence my speech on the Budget I must thank my esteemed friend Sri

(SRI B. P. NAGARAJA MURTHY.)

S. Srinivasa Iyengar for having pointed out the inherent defects in the present Budget and substantiated them with facts and figures. At the same time, I cannot fail to thank the worthy President of the Mysore Provincial Congress Party for having wholeheartedly supported the stand taken by the Opposition and I may say to this Hon'ble House that the Opposition is not opposing for sake of opposition and now it has been supported substantially by the stand taken by the President of the Ruling Party.

Sri K. PRABHAKAR (Nelamangala—Scheduled Castes).—He never spoke in the capacity of the President of the Congress here, as the Hon'ble Member of this House thinks.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Sri Veeranna Gowdh referred that strong foundations have been laid by depleting the reserves of the Government and those foundations are not visible and when superstructures are completed, people will see those buildings. But I may tell him that those foundations are thickly covered with thick forests and some of the foundations have been laid in the rivers and it has become very difficult to trace those foundations because either they have been washed away in the floods or they have been damaged by the deep roots of the big trees in those forests.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Where?

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—The foundations are laid by depleting the reserves. I may support this by giving an instance of the Five-Year Plan, the progress of which is being frustrated almost because when the proposals of this Five-Year Plan were made to the Central Government, the then Government did not take notice of the resources and the needs of the State. They made fantastic proposals and on account of those proposals, the progress has been frustrated.

Mr. Speaker, Sir, while making my observations on the Budget, let me proceed from the Department of Agriculture and close with taxation. Coming to Agriculture, Sir, no agricultural farm is working on profit.

They are not even self-sufficient and the Government are investing huge sums of money over these farms. It is high time that these things should be rectified. Coming to the Horticultural Department and Botanical and other Public Gardens, the Government are investing on Botanical Public Gardens as huge a sum as Rs. 8,95,400. What is the benefit given by this Department to the Villager and why the Villager should be taxed to run this Department? It is of no use to the Villager at all; this Department is meant to beautify the gardens in the Cities and Towns; so why should not the Department be transferred to those local bodies and the tax-payer exempted accordingly. Taking an instance of my own constituency regarding Agricultural Farm, there was a farm with an extent of 150 acres of fertile soil like tank bed of Malavalli; the farm was run for two years under loss and after two years the farm was closed and for the last one year it is lying fallow without any benefit. I ask the Hon'ble Minister why should not the Government lease this farm to the landless people and get something towards revenue and add to the food production. Coming to the bulldozers, I may say, Sir, these bulldozers in our state are only of photographic use and they do not like the hot Sun in the field. We look forward to the Hon'ble Minister for Agriculture, who is himself a grower with an expert knowledge of Agriculture being himself a Doctor of Agriculture, to take necessary action in the matter. I may point out another anomaly in his Department. Before pointing out this anomaly, I may straightaway say that I have no axe to grind against any officer. The Head of the Agricultural Department is a Civilian Officer. Agriculture being a technical Department, it is not desirable to have a Civilian Officer as the Head of the Department. I have got great admiration to that officer, he can serve well and better in other fields. This is like appointing a professor of history as a professor of chemistry. Why don't you have a technical officer as the Head of this technical department just as in the case of various other Departments?

With very short time at my disposal I do not like to dilate upon these details. I have finished with the Agricultural Department. Next I will come to Home and Industrial Departments, Sir, the Government are spending Rs. 1,19,80,500 over the Police. That will work out to more than Rs. 10-8-0 per head of the population.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—How it can be Rs. 10-8-0?

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Subject to correction, Sir; even that is too much when compared to other States.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I may state for the information of the Honourable Member, if he looks into the comparative figures, the *per capita* expenditure on Police Department in Mysore State is very much less than in any other State.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Because the scales of salary are very much low here.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—He was referring to the expenditure.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—For comparison both the parts must be equal.

Sri L. SIDDAPPA (Channagiri).—We are all law-abiding citizens.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I am very glad that he is a law-abiding subject. If he is a law-abiding citizen, I hope he will not be a party to the resolution passed at Channapatna recently.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—For this amount spent on the Police Department what is that that we are getting in return, Sir? Even the man going in the street says that there are two parties and that there is inefficiency in the Police Department; the Police Department is filled with favouritism, inefficiency and disruption and demoralisation. There are some instances where police officials have engaged themselves in fabricating and concocting false evidence. The police is meant to protect the life of the citizen. But I am aware that in some instances the Police Department is taking lives out of the citizens and to support this with an instance of my own constituency—I

may not refer to the heart-rending incident which is *sub judice* but leaving apart that instance—I may say that it is impossible for a man with a little decency and respect to have access either to the bus-stand or to the cinema or to the bazaar street through the groups of drunkards and goondas of Malavalli Town. Attempts have been made against the life of a responsible citizen like the President of the Town Municipal Council and the concerned authorities have not taken any action to prevent them.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—As he says, it is *sub judice*.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—I have not referred to the *sub judice* question. There are a number of instances in other places also. I am glad the Inspector-General of Police is also present in this Honourable House and I hope he will also evince keen interest in setting right all these things.

Mr. SPEAKER.—It is too general a remark. When the particular is true, the general is doubtful. That is logic.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—I have referred to the particular instances also. I may not dilate upon the industries managed by the Government. But I may refer to the industries where the Government have purchased major portion of the shares and there are 27 concerns of such type and the Government have invested Rs. 1,43,52,870. Out of these 27 concerns, 9 concerns have not at all declared their dividends. I am doubtful whether they are functioning at all. In spite so many agitations and allegations made against the Chairman of a certain Company, the Government took two long years either to relieve him or to remove him and if the Government had taken such a decision early, lakhs of rupees would have been saved.

Coming to the Public Works Department, I must say the management of the tanks are not satisfactory and the roads are in a very bad condition. If any cut motion is moved about a particular road being bad, the Hon'ble the Minister for Public Works would rise up and say that there are

(SRI B. P. NAGARAJA MURTHY.)
many worse roads in Malnad. That is not the answer expected of the Hon'ble the Minister for Public Works.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Your District can boast of the best roads!

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Of course. Coming to the Sales-Tax Department to which he is responsible, there are so many instances in which, on account of influence or some party pressure, the Hon'ble Minister has given remission to the extent of thousands of rupees.

Sri Kadidal MANJAPPA.—You please point out an instance where I have remitted like that. You are casting aspersion or making allegation against a Minister. Please point out a case so that I may be able to answer.

3 P.M.

Sir, I will point out those instances when he is in his chamber. For the reasons known to him, I do not like to expose any particular Hon'ble Member of this House.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—You cannot make an allegation like that.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—You can as well guess. I have promised to bring it to his notice.

Sri SRINIVASA IYENGAR.—You know the name yourself.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—And coming to the Hon'ble L. S. G. Minister, I must say that the administration of the municipalities and village panchayets is miserable and chaotic. In spite of representations made to the Minister, he has not taken any pain or interest to set right these defects.

Coming to the Excise Department, the arrears are not collected promptly. Defaulters are being encouraged by giving chance to bid once again.

Regarding the Education Department, the grants provided for school buildings are not spent promptly on account of the interference of the Government itself. In an instance in my constituency, a stay order from the Government was passed as long back as a year and to examine that matter both the Director of Public Instruction

and the Minister have paid visits to the spot and although it is six or eight months since these spot inspections took place, no final orders have yet seen the light of the day. I have tabled an interpellation also in this behalf. I am surprised to find that when I sent an interpellation with reference to the particular school, Government passed order to construct some other buildings on the land which is not acquired for that purpose. I have brought already this matter to the notice of the Education Minister and this is the state of affairs so far as school buildings are concerned.

Coming to the Finance Minister's portfolio, Mr. Speaker, has been pleased to observe already that when the money bills come before this House, the Hon'ble Members are at liberty to make any observation. But I may say in a few words that the present taxation is crushing and oppressive and amounts to almost sucking the blood of the poor raiyat. I may say that the majority of the Members of this House are coming from the agricultural classes. If the same taxation is going to be continued, I may warn the Government that the poorer classes will undermine the political existence of of this Congress Party. Thank you, Sir.

Sri SYDNEY A. THOMAS (Nominated).—Mr. Speaker, Sir, I will be very brief. I would only like to throw some light on what the Hon'ble the Chief Minister has termed the 'vexed question' of Gold duty. First of all, I should like to refer to the remarks of the Hon'ble the Chief Minister, because he has made a reference to the Gold duty in his speech introducing the Budget. Sir, it is surprising that these remarks should come even within less than a year of the closure of the Ooregum Mines. The Chief Minister, of all persons, as the Head of the administration, should have been fully conversant with the factors that led to the closure of the Ooregum Gold Mining Company, not the least of which was the high cost of production involved in the technique of deep gold mining; and it is generally known that the Kolar Mines are the deepest in the

world. Although I am an employee of one of the Gold Mining Companies, I do not purport to speak on behalf of the Management.

Sri J. MOHAMED IMAM.—You cannot speak against the employer.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—I do not propose to base my speech on wrong information as the Hon'ble Leader of the Opposition has done.

Sri J. MOHAMED IMAM.—What is it that the Leader of the Opposition has said? He said that the State was getting two crores as Gold duty previously and today they get nothing. It is a statement of fact.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—I shall examine the reason why.....

Sri J. MOHAMED IMAM.—We can find reasons also.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—Sir, I wish to say that there is a great deal of misunderstanding, misconception, fallacy and even ignorance regarding the economics of gold mining, and much facile criticism in this House and also outside the House can be traced to this. Mining ores from such depths is a costly and hazardous process involving risk of money and even of life. When the cost of production goes beyond the sale price of gold in the market then the precious ore cannot be mined. That is one of the reasons which led to the closure of the Ooregum Gold Mining Company. Apart from this, when there is profit, it must be ploughed back into the industry, because there must be a constant and continuous process of development and exploration. Otherwise a mine would close shop when the existing reserves are spent. What the Chief Minister meant by saying that the Gold Mines have inflated the expenditure I do not understand. When the price has dropped appreciably during the last two or three years the cost of production has gone up in most industries. In Kolar Gold Mines, during the last three years, there has been a downward trend in the cost per ton of ore crushed. I will give some figures which relate to this high cost of production. The wage bill has gone up since 1948 nearly 50 per cent and the bill of wages is almost three crores.

The Government take away as what the Chief Minister was pleased to call a 'bare' royalty which amounts in hard cash to about 25 lakhs. Again electricity revenue from the Mines is to the tune of 36 to 40 lakhs and there will be water tax and other incidental taxes. There is not much left with the industry to show as profits and then share it with the Government.

Now I shall explain the real reason for the non-return of any revenue to Government during the last two years. The price of gold in 1951 was Rs. 301 per ounce. Today, it stands at 233 or 234. There is a drop of almost Rs. 70. If the price of gold obtaining in 1951 was ruling today, then Government would have received a revenue of 20 lakhs as they anticipated then. I am afraid that when the agreement was drawn up in 1948-49 no provision was made for the drop in price of gold. I remember the then Finance Minister, Mr. Dasappa, stating that he hoped that the prices of gold obtaining then would continue for another 16 to 18 years. This expectation has not been realised. So, this then is the reason and that is the major reason, I should say, for the loss in revenue of 20 lakhs which Government anticipated.

This should be made very clear to my friend Mr. Imam who spoke about crushing high grade ore and low grade ore. He did not know what the real reason was. Mr. Srinivasa Iyengar had taken much pains to collect certain figures and statistics and placed the same before the House. I wish to say that the House should not be carried away by those figures alone because they were incomplete. Side by side with the decline in revenue figures, he should have given the fall in price of gold. In 1951, the price was Rs. 301; in 1952 it went down to 228; in 1953 it came down to 222. In the latter portion of the year 1953 it even went below 210. Therefore, Mr. Srinivasa Iyengar's figures were, as I said, incomplete. The comments made by my friend Mr. Imam were uncharitable as Mr. Iyengar's were unwarranted and scathing, neither of them based on fact.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—We did speak on facts. If not, what are the other facts?

Sri SYDNEY A. THOMAS.—What is needed now, Sir, is a more realistic, a more rational approach to the question of gold-mining taxing. As I said before, money should be free to flow back to the companies for further exploration. If there was further exploration and research, the problem of labour, and unemployment would be solved. But my friend Mr. Imam was not concerned about it—the question of unemployment for thousands and thousands if the mines in K.G.F. are closed. Then again, what exactly is the return for all the money that have flowed from the mines to the State? Except one civil hospital.....

Sri J. MOHAMED IMAM.—What was the pay of the covenanted officers ten years before and what is their pay now, and what is their number now?

Sri SYDNEY A. THOMAS.—I will answer that.

Sri L. SIDDAPPA.—He does not choose to answer that.

Mr. SPEAKER.—He says that he will answer.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—If you want technical skill, you have got to pay for it. Are you not paying for the gold mines at Bellara? Those mines are being worked from 1944.....

Sri L. SIDDAPPA.—We want a straight answer.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—You have to pay high wages for high technical skill. The gold mines of Bellara - I am sorry we cannot call it mines, but a mere shambles.....

Sri K. HANUMANTHAIYA.—But why did you begin to pay more salary to the technical staff and more pension only after the agreement?

Sri SYDNEY A. THOMAS.—One cause is, if greater skill is required, more wages will have to be paid.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I would like to bring to the notice of the Hon'ble Member that we have just put a pilot plant at Bellara. We are still exploring. Where is the comparison between Kolar Gold Field mining and Bellara? Where is the comparison between a giant and a gnat?

Sri SYDNEY A. THOMAS.—You are subsidising Bellara and it has been going on for ten years.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It is only a pilot plant.

Sri SYDNEY A. THOMAS.—For ten years you have been in production. Yet it is still a pilot plant? I may straightaway tell you that Bellara is not going to yield you any returns.

Anyway, I am glad that this Committee has been appointed. I hope it will go into the question of the agreement, because, there may have been breaches or violation of the agreement. I would like the Committee to go into the question and also suggest such measures as will prolong the life of these mines, because it will not only benefit the Government, but will benefit the people also, the labour population there.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for lunch and meet again at 3-45 P.M.

The House rose for Lunch at Fifteen Minutes past Three of the Clock and met again at Forty-five Minutes past Three of the Clock.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ (ದಾವಣಗೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಈ ಬಡ್ತಿಟ್ಟಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಆದಾಯ 21,21,40,000 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದಿದೆ. ಇದರಂತೆ ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದು 24 ಕೋಟಿ 30 ಲಕ್ಷದ 73 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮಗೆ ಕಡಮೆ ಬೀಳುವುದು 3 ಕೋಟಿ 9 ಲಕ್ಷ 33 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದು ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ನದಸ್ವರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ವಿಷಯ. ಯಾವ ರೀತಿ ನಾವು ಆ ಖೋತಾವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದೇನೂ ಯಾರಿಗೂ ಹೊಸದಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಯಾವಾಗ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಿತೋ ಆ ದಿವಸದಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಒಪ್ಪಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಆಗಿ ಅನೇಕ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವ ಬಾಬುಗಳು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿವೆಯೆಂದು “ಉಳಿರಾರದ ಒತ್ತು ಮೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಬತ್ತು” ಎಂದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಯಾವ ಬಾಬುಗಳು ಹೋಗಿವೆ, ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖೋತಾ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು

ನಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲೇ ನಾವು ಒಪ್ಪಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ರೈಲ್ವೆ, ಪೊಲೀಸ್, ರೇಡಿಯೋ ಮುಂತಾದ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಮೊದಲೇ ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ವೆಂದರೆ ಬರ್ಚು ಹೆಚ್ಚು, ಉತ್ಪನ್ನ ಕಡಮೆ. ಈ ರೀತಿ ನಾವು ಬರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೋಲತಾ ಬಾರದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಈ ದಿವಸ ಬರ್ಚನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬುಗಳನ್ನೂ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬರ್ಚನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೋಲತಾ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಶೋಧನೆಮಾಡುವುದು ನೂಕು. ಹಾಗೆ ಅನವಶ್ಯಕವಾದ ಬರ್ಚನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು, ಮೂಲಗಿಂತ ಮೂಗುತಿ ಭಾರವೆಂಬಂತೆ ಆದಾಯ ಕ್ಕಿಂತ ಬರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳೂ ಸಹ ತನ್ನ ಸಂಸಾರ ನಡೆಸಲು ಆದಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬರ್ಚನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಸಂಸಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾಯಕವಾಗಿ ಹೋಗುವ ಹಣವನ್ನು ತಡೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮನವರಿಕೆಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕು. ಬರೀ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಅದೇ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು, ಕೆಲಸ ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲದ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ವಜಾಮಾಡಿದಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ನೀತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡಹಾಗೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕಾದರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಆರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಕೆಲವರು ಆ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವವ ರೆಲ್ಲರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನರಿತು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿರುವವರು ದೇಶದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅರಿತು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಲ್ಲದೆ ವರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ವ್ಯಯವಾಗುವ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಶೋಧನೆಮಾಡಿ ಅವಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿದು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದೂ, ಆದಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಬರ್ಚನ್ನು ಸರಿತೂಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದೂ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಾಬಿನ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಈ

ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಮ್ಮ ಸಹೋದರಿಯವರು ಹೇಳಿದರು, ಅದು ನಿಜ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹವ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಸರಿಯಾದ ನೀರನೊದಗಿಸುತ್ತೇವೆ, ಜನರಿಗೆ ರೋಗ ಬರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ, ಕ್ಷಯ ರೋಗಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರಳವವರು ದೇಶದಲ್ಲೇ, ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ್ದು, ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಕ್ಷಯ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಸಂಬಂಧಿಗಳು ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೂರೂ ಆ ಮನೆಯವರು ಎಷ್ಟೋ ಹುಪ್ಪಾರಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ಅಂಟು ರೋಗ. ಇತರರಿಗೆ ಹರಡದಂತೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ನೆಯ್ಯೆಯವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಹಿನ್ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿವರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕೆ 3-4 ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳಿಗೆ ನೆಯ್ಯೆ ಕೆಲಸವು ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಟ್ಟೆ ತೆರಿಗೆ, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಂದಾಯ ಇಂಥಾದ್ದೂ ಯಾವುದೂ ಬೇಳದಂತೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಊರಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಹಾಗಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಯಂತೆ ಎಂದೇನು ಹೇಳುವರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೂ ಸಹ ಆಧಾರಭೂತವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಬಾಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವಾಗ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನಮಿತಿಯ ವರದಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವು ರೋಪದೋಷಗಳಿವೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪರ್ಯಾಯರೋಪಿಸಿ ತಿದ್ದುಪಾಟುಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುವಷ್ಟು ಹಣಕಾಸು ಯಾವ ಬಾಬಿನಲ್ಲೂ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಈಗ ವಿವರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಧಾರಭೂತವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ನವರಿದ್ದಾರೆ. ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವುದೆಂದರೆ, ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ತುಷ್ಟದಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಸಂಗೇನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಗಳೆಂದರೆ ಅವಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳೆಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ತರಹ ಅನ್ಯಾಯವಾದರೆ ಜನರಿಗೆಷ್ಟು ಕಷ್ಟ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತರಾದ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನೇ ಆಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ತರಹ ಅನಾಯಕವಾಗಿ ಹಾಳಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇನೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹೇಳಿದರೂ ಅದು ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಅನಾಹುತಗಳಾಗ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.)

ದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಖರ್ಚಾಗಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಖೋಧನೆಯಾದಿ ಬೇಡದವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದರೂ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಸರಿಪಡಿಸದಿದ್ದರೆ ದೇಶ ಏಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಇದರಂತೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಬೇಕಾದರೆ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಇದೇ ಬಡ್ಡೆಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಬಸ್ಸು ಒಂದು ಅವರ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಬಂಗಲೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಈ ವಿವರ ಅದರಿಂದ ರಾಜವೇನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ; ನೂರಾರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿರುವ ಇತರರು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ವರ್ತಕರು ಮುಂದೆಬಂದು ಅವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಆದಾಯ ವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವ ಹಾಗಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬರುವುದೇ ಕಷ್ಟ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಅನೇಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ 18 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣವಾಸದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಚೆಗೆ ಇತರರೂ ಕೊಂಚ ಕೊಂಚವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಮುಂದೆ ಬರುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿದ್ದ ಫೀಜಿನ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ಕರು ಮುಂದೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗಿದೆ.

4 P. M.

ತಮಗೇನಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು; ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅರಿಕೆಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 'ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ' ಎಂದು ತಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಬಹುದು. ಆದೂ ನಿಜವಾದದ್ದೇ. ಆದರೆ ನಮಗಿರುವ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಇಡದೆ ಇರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಬಾವಿ ತೋಡಿಸುವುದು, ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸುವುದು, ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿಸುವುದು, ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು, ಇವೆಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳೇ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ವಿಚಾರ

ವನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆ. ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏನೂಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರೆ B. ಕಲ್ಪಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಗೊಬ್ಬರ ಹೇರುವುದಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲೇ ಹೊಲಗಳಿದ್ದರೂ 5-6 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರ ಅವರು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆಂದು ಆ ಜನರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಕೆಲಸ ಸಾಂಕ್ರೈಕ್ ಕೂಡ ಆಗಿದೆಯೆಂದೂ ಕೇಳಿದೆ. ಆದರೂ ಏಕೋ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಊರಿನ ಜನ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ 5-6 ಮೈಲಿಗಳು ವೃಥಾ ಓಡಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದು ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತಾವು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೆಲವುಕಡೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವುಕಡೆ ಬಾವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ತೊಂದರೆ ಬೇರೆ ನಮ್ಮ ಊರಿನಕಡೆ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಭಾವ ಏನಾಗಿದೆ ಯೆಂದರೆ, ದಾವಣಗೆರೆಯ ಸುತ್ತಲೂ 7-8 ಮೈಲಿಗಳ ಒಳಗಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ಬಾವಿಗಳೊಳಗೆ ಈ ಒಳಚರಂಡಿ ನೀರು ಇಳಿದು, ಆ ಬಾವಿಗಳನ್ನೀರು ವಿಷವಾಗಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಒಳ ಚರಂಡಿಯನ್ನೀರು ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಎಲ್ಲೆಡೋ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಈ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳೊಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದು, ಆ ನೀರನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಂತು ಇಂಥಾ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಟ್ಟನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಅನೇಕ ಜನ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದರಿಂದ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಜನರಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಚರಂಡಿ ನೀರಿನಿಂದ ಈ ಬಾವಿಗಳ ನೀರು ವಿಷಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಪ್ಪಕ್ಕೇ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆ ನೀರನ್ನು ತರಿಸಿ ಕುಡಿಸಿ ತೋರಿಸಿ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ ಮೊದಲು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಬಾವಿ, ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಆದಿಕರ್ನಾಟಕರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತಿರುವ ಗುಂಡಿಗಳಿಂದ ಮೊಗೆದು ಮೊಗೆದು ಕಟ್ಟಿ ನೀರನ್ನೇ ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಕಷ್ಟ, ತುರಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲು ನೋಡಬೇಕು.

ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದನ್ನೇನೂ ನಾವು ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ; ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲೂ ಮೊದಲು ಆ ತೆರಿಗೆ ಹೊರಲಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಮೊದಲು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ, ಆಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ. ನಿಮ್ಮ ಸುಖ

ಕ್ಕಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿರುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಏ ದ್ದರೂ ಆ ಸಂಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಿಗಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ಹೊರಬಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ constituencyಯ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಖುಷಿಯೇ ಇರುವುದು. ಅದೂ ಬರೀ ಮರಳು ಭೂಮಿ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಳೆ ಬಂದಿತೆಂದರೆ, ಹೆಚ್ಚೆಲ್ಲಾ ಕೊಳೆತುಹೋಗುತ್ತದೆ, ಮಳೆ ಕಮ್ಮಿಯಾದರೆ ಒಣಗಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ಅಲ್ಲಸ್ಯಲ್ಲ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಸರವಾಯಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟುಹೋಯಿತು. ಬಹಳ ಬೆಳೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅರ್ಧ ಬೆಳೆ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದೆ. ಗುಡ್ಡದಂಥ ಮೆದೆಯನ್ನೇನೋ ಒಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಿದಿರೇ ಬೆಳೆ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ, ಬರುವುದು ಅರ್ಧ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತೆನೆಯೆಲ್ಲಾ ಕರಗಿಹೋಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕೂಳೆ ಜೋಳ ಬರಲಲ್ಲವೇ!

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ.—ಇಲ್ಲವೇ; ಅದೂ ಕೂಡ ಬರಲಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಆರು ತಿಂಗಳು ಬೆಳೆ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರೇ ಈ ತರಹ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ನಾನೇನೋ ಒಟನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ತಾವು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಇಂದು ನಾವು ರೈತರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗಬಹುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಸರ್ಕಾರ ಬರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಾದಾಗಲೂ ದೇಶವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿರಬೇಕು. ಒಟನ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿಧಿಸಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಏನೆಯದಿಂದ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಎಕರೆ ಯವರೆಗೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ರೈತರಿಗೆ ಬಿಡಿರಿ. ಯಾರಿಗೆ ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಹಾಕಿರಿ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ನೆ ಕತ್ತಿ ಬೀಸಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಏಕೆಂದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಪ್ರಜೆ. ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಿದ್ದಂತೆ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಇಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಕಾಣಿಕೆ ಎಂದು ಕಣ್ಣು ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನೀವೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೈಲಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಇಷ್ಟು ಫಲ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಆ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಿ, ಅನಂತರ ಅವರ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರ ಹಾಕಿದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಜನರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ನಮಗೂ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ, ನಿರ್ಮಾಣ, ಪಿಂಗಾಣಿ, ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಷಟ್ಪಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಲಾಭ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣವೋ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಅದು ಕೆಲಸವೇ ಅಲ್ಲ. ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಏಕೆ ಅಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು? ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಬಂಗಾರದ ಗಣಿಯಿಂದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಯೋಗ್ಯತೆಯಷ್ಟೂ ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ನಾವೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು? ಇದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಕೂಡದೆ! ಇತ್ತ ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸೇರಿಸಿದ್ದು ತಪ್ಪೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಖೋತಾ ಬರುವುದನ್ನು ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬುಗಳನ್ನೂ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ, ತಮಗೂ ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿ (ಬಾಗೆಪಲ್ಲಿ—ಗುಡಿ ಬಂಡೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು 36 ಪುಟಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟು, ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಓದಿದ ಕೂಡಲೆ ಕಾಣುವಂತೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಒಂದಂಶವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ this is what is stated in the speech of the Chief Minister :

“In the current financial year we have been blessed with plentiful rains and good crops throughout the State.....”

ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿ, ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತವೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳೆಗಳು ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನವರು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಏನೋ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿರಬೇಕು. ಏನೇ ಇರಲಿ, ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೂರವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರೇ ಸಮರ್ಥಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಗಳು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಪರಗೂ ಹೋದ ಮಳೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಬಂದ ಮಳೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದು ಕಡೆಯವರೆಗೂ ಬಡುವನ್ನೇ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೇನು ಎಲ್ಲವೂ ಎಲ್ಲ ಜಲ ಪ್ರಳಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬಿಡುತೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಹಾಗಾಯಿತು. ತೆನೆ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಆ ತೆನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೊಳಕೆ ಬಂದು ಕೊಳೆತು ಹೋಯಿತು. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಲುಕ್ಕಾನಾಗಿ ಹೋದುದರಿಂದ ಜನರು ಗತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತು, ಹಾಳು-ಮೂಳುಗಳ ಕಾಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾದ ಅಂಶ ಹೀಗಿರುವಾಗ ತಾವು ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳದೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸ್ಥಳವನ್ನೇ ಬಿಡದೆ “This year good crops” ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ರೈತನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿದಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದು ಇದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು 1951-52ರಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿಯೂ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.)

ಇನ್ನು ಅರ್ಧ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸಸ್ಯೆಂಡ್ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. 1952-53ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಉತ್ಪನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿ ಅಂಥಾ ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಅಪಾರವಾದಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದರು. ರಷ್ಯಾ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬಂದ ಗಿಫ್ಟ್ ಮುಂತಾದ ಫಂಡುಗಳನ್ನೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ದಿವಸ ಅರ್ಧ ಕಂದಾಯ ವಜಾಮಾಡಿ ಬಾಕಿ ಅರ್ಧವನ್ನು ಏನು ಸಸ್ಯೆಂಡ್ ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನೇ ರೈತನಿಗೆ ಬೆಳೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ—ಹೇಗೂ ತಮ್ಮ ಕೈಲಿ ರಿಜರ್ವ್ ಪೋಲಿಸ್ ಇದೆ—ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರೈತನನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ, ಹೊಡೆದು ಆತನಿಂದ ಆ ಬಾಕಿ ನಿಂತಿರತಕ್ಕ ಕಂದಾಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಆತನ ಕಾಳುಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು 51-52 ರಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದ ಅರ್ಧ ಕಂದಾಯವನ್ನೂ 1952-53ರ ಪೂರ್ತಿ ಕಂದಾಯವನ್ನೂ—ಈ ಚಾಲ್ತಿಯ ಸಾಲಿನ ಕಂದಾಯ ಬೇರೆ—ಇಷ್ಟು ಕಂದಾಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಡಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಬಂದ ಮಳೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದು ಹೋಗಿವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ, ಎಂದರೆ ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ, ಗುಡಿ ಬಂಡ, ಮುಳುಬಾಗಿಲು ಇತ್ಯಾದಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಬಂದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು “ಇದು ಇಂಡಿವಿಜ್ಯುಯಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಏನೋ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.” ಎಂದು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ನಟವರು “ಇದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ವಿಚಾರ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ನೀವೇಕೆ ಇಲ್ಲಿರುವುದು? ಆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ನೀವೇಕೆ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯವಾದಂಥಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು? ಸರ್ಕಾರದ ಆದಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವುದು ಆ ರೈತರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ. ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೇ? ಈ ದಿವಸ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಂದು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವುದು? ಏನೋ ಅಲ್ಲಂದ ಜನರು ಬಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಹೀಗೆಯೇ ನೀವು ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವುದು? ಹಾಗೊಂದು ವೇಳೆ ನಿಮಗೆ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಆ ರೈತರೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬರುವ ಏಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು? ಅವರ ಕೆಲಸಗಳು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವಂತೆ ನೀವು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲವೇ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬರುವಂತೆ ಆದದ್ದು? ಆ ರೈತರು ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಪಮೆಯೇನು?

ಇನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಾಂಟ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನೀವು ಅವರಿಂದ ದುಡ್ಡುತರಬೇಕು, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಹೀಗಾಗಿದೆ, ಮೈಸೂರಿನವರು ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಭಂಗಪಡುತ್ತಿ

ದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ, ಬಡ್ಡೆಟ್ ಖೋತಾ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಜೊತೆಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಬೇರೆ ನಮ್ಮ ಖೋತಾ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ 35 ಲಕ್ಷವೋ 45 ಲಕ್ಷವೋ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಖೋತಾ ಬಿಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು? ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವುದು 90 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳು. ಇವರ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಅದರಿಂದ ಬಂದಂಥ ಹಣಕಾಸನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ದೇಶದ ಜನರ ಹೊಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ? ಹಾಗೆ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿದ್ದರೆ ಸೆಂಟರಿನಿಂದ ಸಾಕುತಂದು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಆ ಬಳ್ಳಾರಿಯನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ನಿಮ್ಮ ಲೈವೆಯೇ? ...Why should we bear that burden? You must know, charity begins at home.

ತಾವು ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ತಾವು ನಮ್ಮನ್ನೂ ಕಾಡಿಸಿ, ವೀಡಿಸಿ, ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರು ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಚಂಫೇಸ್‌ಖಾಸ್, ಅಲೆಗಾಂಡ್, ಸೀಜರ್ ಇತ್ಯಾದಿಯವರೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೆ ಕತ್ತಿಹಿಡಿದು ದೇಶ ದೇಶಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. “ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬಹಳ ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಬಂದು ಸೇರಲಿ. ಆದರೆ ನಾವು ಹಾಗೆ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವಾಗತ ನೀಡುತ್ತೇವೆಂದು” ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು, ತೆಲುಗರಿಗೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೀವು ಔದ್ವಾಸ್ಯ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಮಾಡಿರುವ ಪುಣ್ಯವೇನು, ಈ ತೆಲುಗರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪಾಪವಾದರೂ ಏನು? ನೀವು ಹೇಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಹಾಗೆಯೇ ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರೆಲ್ಲಾ ಅಂಧಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೇಕೆ ನಿಮ್ಮ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಆಡಬಾರದು? ನಿಮಗೆಲ್ಲ ದೇವರಿದ್ದಾನೆ? ನಿಮಗೆಲ್ಲ ನ್ಯಾಯವಿದೆ? ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ಲಕ್ಷ ತೆಲುಗರಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ತೆಲುಗರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ತೇಕದ 90 ಭಾಗವೆಲ್ಲಾ ಬಿಸುಸುಳ್ಳು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಕಾಣುತ್ತೀರಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು, “ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಪ್ರಾಂತದವರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸೇರುವುದಾದರೆ ಸೇರಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ.” ಎಂದು. ಅಷ್ಟೇ ವಿನಾ ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ. Even if Telugu people are willing to come, he does not object to it.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—For what purpose should they come? Is it because you have helped Telugu people? You have sabotaged Telugu people; you have not even cared to give primary education in Telugu to them, even though there is guarantee given by the Constitution. You are violating

the Constitution; supposing there is a writ filed in a High Court you will have to answer; that will also come; you need not bother. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದೇ ನೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 1500 ಉರ್ದು ಸ್ಕೂಲಗಳಿವೆ; 20 ಲಕ್ಷ ತೆಲುಗರಿದ್ದರೂ ನಮಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 5 ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಸೆಂಟ್ ಜೊಸೆಫ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿದ್ದ ತೆಲುಗು ಸೆಕ್ಷನ್ನನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ! ನಿಮಗೆ ಮಾರಲ್ ಫಿಯರ್ ಇಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ದೇವರೆಲ್ಲದ್ದಾನೆ! ನಿಮಗೆ ದೇವರೂ ಇಲ್ಲ; ದಿಂದೂರೂ ಇಲ್ಲ; ನಿಮಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅಡ್ಡಿನಿಸ್ತೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಮಿನಿಷ್‌ಗೊಂ ದೊಂದು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಡಲು ಮಾಡಲು ನೀವು ಇಲ್ಲರೂ ತ್ರೀರೇ ಏನಾ ಬಾಕಿ ಏನೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಉಪಕಾರವಿಲ್ಲ. 1942-43 ರಲ್ಲಿ G.M.F., New Darkhast ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಆ ದಿವಸ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವರು ಆಬಾದುಮಾಡಿ ಆ ಬಗೆ ಸಾಮರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲ-ಸೋಲ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸದವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಖಾಯಂಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಹಿಂದೆ ಏನು ಒಂದು ಕಡೆ ಐವತ್ತು ತ್ರಿಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಈಗ ತಪ್ಪಿಸಿ, ಖುಷಿ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ತರಿ ಭೂಮಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ, ಬಾಗಾಯತು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 125 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಎಂದರೆ ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ನಿರ್ವಾರಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಪುನಃ ದುಡ್ಡನ್ನು ವಸೂಲಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದಿನ 12 ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಅವರು ಏನೊಂದು ಅನುಭವಪಡೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ಅನುಭವವೆಲ್ಲಾ ಈ ದಿವಸ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಹೆಸರು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲಾ ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಿ. ಎಂ. ಎಫ್. ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದ್ದ ಜಮೀನುಗೂ ಹಾಗೆ ವಸೂಲಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನುಗಳಿಗೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈಗ. ಈಗ ಬಾಗೆಪಲ್ಲಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಮೆಟರ್‌ಟಿಕ್ ಹೋಂ ಇಲ್ಲ. 4-5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲಾಯಿತು. ಸೀನಿಯರ್ ಸರ್ಜನ್‌ರವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ—ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ಲಾನ್ P. W. D. ಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ P. W. D. ಇಲಾಖೆ ಎಲ್ಲದೆ ಎಂಬುದೇ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಶ್ರೀ ನಾಗಯ್ಯ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಸಹ ಶಿಫಾರಸಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಸುಳ್ಳೆಂದು ಹೇಳದಿದ್ದರೂ—ಅದೂ ಸಹ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಮೇರಿಕ ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು, ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ parasites in paradise ಎನ್ನುವಹಾಗೆ 75-80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಕೊಚ್ಚಿಯಾಗಿ, ನೀರಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹುಳುಬದ್ದು ಕುದಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲವೇ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಅನೇಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಮೇಲೆಯೇ ಟ್ಯಾಕ್ಸು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಯಾವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಹಳ್ಳಿಯವರು ಕೂಡ ಬೇಕು. ಹೊತ್ತೆಲುಗಳಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸುಹಾಕಿ, ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬರುವವನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ, ಅವನ ತರೆಯಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಡ ಬೋರೇ ಗೌಡ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಂದಲೇ ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಅಂಥವನ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ದೊಳ್ಳಹ, ಮೋಸ, ದಗ. ಇದು ಏನು ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹೇಳೋಣ!

MR. DEPUTY SPEAKER.—I cannot allow such things. Sri Narayana Reddy, please try to avoid hard words.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಅಮೇರಿಕ ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಕೂಡ ಕೇಳಿದೆ: 'ಸ್ವಾಮಿ, ಬಾಗೆಪಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೊನೆಯೊಳಗೆ ಚಿತ್ರಾವತಿ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕೊನೆಯೊಳಗೆ ಪಾಪ್ಪು ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ.' ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಹೊಳೆಗಳೂ ಬರುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ 8-10 ಅಡಿ ಪ್ರವಾಹ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೊಳೆ ಬಂದರೆ ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯ ನಿಂತೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಜಾಗೃತ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ, ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯ ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಏನುಮಾಡುವುದು? ನಿಮಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿಧಾನ ಸೌಧಗಳಾಗಬೇಕು, ವಿಧಾನ ವೀಧಿಗಳಾಗಬೇಕು ಪ್ಯಾನಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೂಲವಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು. ಬೂಲವಾಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ವಿಧಾನಸೌಧಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ, ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ; ಆದರೆ ರೈತರನ್ನು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೋರಿಮಾಡಬೇಡಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸು ಕಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್ ಕ್ಯಾನ್‌ರವರು 20 per cent sale ಆಗದೆ ನಿಂತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 360 ಮಿಲಿಯನ್ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗದ ಜನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೇ ಇರುವವರು. ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವನಿಗೆ ಪುಟಗೋಸಿಕೂಡ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ purchasing capacity ಎಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. Why not give these facilities to the villagers, and increase the purchasing power of the common man? If you increase his purchasing capacity you will be creating a big market for your goods here itself. ಅದು ಮಾಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟ ಎಲ್ಲ. ಏಕೆ? Purchasing capacity ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಯೋಜನೆಮಾಡತಕ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ಉರುಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆ ನಿಮಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City—North).—Sir, I am indeed grateful to the Chair for having given me an opportunity to make a few observations on the Budget for the year 1954-55.

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—On a point of information, Sir. What about the adjournment motion?

Mr. DEPUTY SPEAKER—There is no adjournment motion. There is the discussion of a question at five of the clock. I will let you know after five o'clock.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—To-day it has been fixed by the Speaker that the Minister also must reply. I do not know how it will be possible. There is only about half-an-hour's time.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Speeches will go on till 5 o'clock. Then the Minister will answer.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We have got Sri Nagaiah Reddy's question at five o'clock.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If Sri Nagaiah Reddy has no objection, his subject may be taken up day after tomorrow. To-day and tomorrow you have general discussion on the Budget. Members are anxious to speak.

Sri N. C. NAGAI AH REDDY (Goribidanur).—I have no objection.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Whether the programme once fixed and announced can be changed I want to know.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Yes.

Sri T. MARIAPPA.—Sir, some of the Hon'ble Members of the Opposition felt very jubilant over the so-called criticism of the Budget by the Members of the Congress. They have even gone to the extent of saying that there is a split and the President of the Congress had come out with open criticism.

Sri J. MOHAMED IMAM.—On a point of information, Sir. I do not think...

Sri T. MARIAPPA.—I am not prepared to yield, Sir. Time is up.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I rise to a point of order, Sir. A Member cannot quote a fact or a thing which has not been said. It is obviously untrue. No Member of the Opposition ever said in

this House that there was a split or that Sri Veeranna Gowdh's speech had the effect of bringing about a split. It is quite incorrect and such a word was never used by any member of my Party.

Sri T. MARIAPPA.—Sir, to put it correctly, I would like the criticism from within. Sir, instances are not wanting and to quote my Hon'ble friend Sri A. G. Ramachandra Rao who was for some time acting Chief Minister, in his discussion on the Budget in 1950, has criticised the taxation measures of the previous Government. Sir, in 1951 again, he has called the Budget presented then as un-Gandhian. Sir, even in the Union Parliament, there are a number of instances where the members of the Congress Party have very bitterly and severely criticised Government measures. Sir, no less persons than Sri P. Tandon, Sri Balakrishna Sharma, Sri Joachim Alva, Pandit Bhargava, Pandit Misra—all these people have indeed criticised the Government measures in the Union Parliament. Sir, even in the British Parliament, members of the Labour Party have voiced their criticism of the measures of the Labour Party when it was in power. Therefore, it is not open to the Opposition to draw an inference which is most unwarranted. Sir, when the Opposition is weak, the ruling party itself has to apply the corrective; otherwise the administration is likely to become autocratic and it will be autocracy in the garb of democracy.

Sir, the Chief Minister's Budget proposals and his speech delivered on the first day in introducing the Budget indeed has overwhelmed the people of Mysore and has almost staggered them and in its wake has brought dismay. Such measures soon after three years of stress and difficulties have indeed or may have the effect of stunning the entire people of Mysore. Sir, there is always a reassuring fact that the Party or Organisation would respond to the reactions of the country and wake up in time to see that these measures which may work to the detriment of the people are either withdrawn or modified. Therefore, Sir, it may not be to the same extent as the Opposition

feel that they should feel jubilant over it.

Sir, there are enough men on this side to rise to the occasion and stem the onslaught of any recklessness. The Chief Minister made a reference to the working of the K.G.F. Mines agreement and to the working of the agreement under the financial integration. I feel, Sir, that these references could well have been omitted or fuller details could have been given to the House. The effect of the reference to these two items is that the Opposition has taken advantage of it and have drawn adverse inference or have criticised it without knowing fuller facts. Sir, I may also say that this criticism is not well founded. It is uninformed, to put it very mildly.

4-30 P.M.

So far as the Kolar Gold Field mining is concerned, I should say at the outset that fuller details are not disclosed to the House. The speech as it comes after a period of two years is indeed surprising. In fact, I think, Sir, that there was enough provision in the agreement which gives power to Government to look into the accounts of the Gold Mines, to depute a Director who would see that the expenditure is kept at as low a figure as possible. Sir, yesterday, the Chief Minister was pleased to give me a copy of the Lease Agreement. There is enough provision there—there is enough material in that agreement which could empower the Government to look into the whole affair of the Mining Industries, to see that the expenditure is kept at as low a figure as possible. If in spite of it, the Company could not declare a profit and if there are no valid reasons, Government could then have recourse to taxation. One of the terms of Lease is that in case of difference of opinion between the management and the Government, the whole matter could be referred to the Arbitrator. As fuller details, are not disclosed, the Opposition has taken advantage of this position and have drawn adverse comments. Amongst the comments made, I notice that one Hon'ble

Member went to the length of calling for impeachment of the members who were parties to that agreement. May I respectfully submit to this House that those comments were unwarranted, and to say the least, they were almost ludicrous?

Sir, the House will not be able to understand the fuller implications of the agreement unless I take them to 1949-50 when the agreement was entered into. Then, Sri Dasappa, who was in charge of the Bill to repeal Gold Duty, explained at great length the real implications of that agreement.

May I on this occasion bring to the notice of the Honourable House that the Gold Duty was imposed in the year 1940, and my friend Sri Imam was a party to the working of the Gold Duty Act? Sir, that Gold Duty Act was enforced only for a period of five years. In 1945 there was an amendment to the Gold Duty Act with a view to give relief to the Mining Companies. I am not certain whether Sri Imam was there or Sri Siddappa was associated with it.

Sri L. SIDDAPPA.—I was there.

Sri T. MARIAPPA.—What were the reasons for you to give relief to the Mining Company? The price of gold was soaring and the excess price had to be mopped up for the benefit of the country. So a duty on gold was levied not only in Mysore but even in South Africa, to see that the excess price was mopped up for the benefit of the country and not for the company. It was then stipulated that 75 per cent of the price over and above hundred rupees should be taxed for the benefit of the State. As time went on the price of gold came down. The Company represented over and over again to the Government that the Gold Duty Act was weighing heavily on them. It was then that a Bill to give relief was introduced in the Assembly and Council. The matter was gone into thoroughly. The then administration found that the relief was needed with a view to lengthen the life of the mines. The relief was intended to lengthen the life of the mines. Conditions were

(SRI T. MARIAPPA.)

imposed that they should work low grade ore; show certain development footage, and keep expenditure within bounds. Even then, if they needed relief, it was to be given to the extent of 50 per cent of the Gold Duty. The justification for giving this refund was that the income they were getting out of the surplus amount, on account of lower prices, was not enough to work the mines profitably.

Then came the period of fall in price of gold. The companies then represented to the Government that even the 50 per cent relief was not enough to keep the Mining Company going. Moreover, they represented that it was not profitable to work the low grade ore. I would like to submit here that the Company was not allowed to work the high grade ore. They were restricted from exploiting the richer ores. The richer ore was kept to be exploited only when the price of gold would come down.

A MEMBER.—It has not been.

Sri T. MARIAPPA.—It has been done all over. If it has been violated, the Company should be held responsible.

Then came repeated representations from the mining company. A delegation from England came and held periodical conferences spread over a period of three months. The whole thing was examined and only after a thorough examination an agreement was entered into. Under the agreement the Government of Mysore got representation on the Board of Directorate. They were empowered to appoint staff auditors to go into the accounts of the Company. Under the agreement the Company had to explore ways and means to explore further mining of low grade ore. Research should be made and new shafts have to be explored and worked. The expenditure should be kept at as low a minimum as possible. After all this, if the dividend declared was six per cent, the Government and the Mining Company would get fifty-fifty out of profits. If it was more than six per cent, Government should get 75 per cent and the Company 25 per cent. If the Company was able to

declare only three per cent, the Company should get 75 per cent and the Government 25 per cent. Therefore, the agreement was not entered into without fully going into these facts. The main idea was to lengthen the life of the mines and not work the richer ore alone.

Mr. Sydney Thomas who spoke before me said that the Ooregum Mine was closed as it was not profitable. The idea was only to see that the lives of the mines were lengthened by working at the lower grade ores for the benefit of the entire population of K. G. F.

Sir, in continuation of this, we must also bear in mind that the Government Director on the Board of Directors has got ample power to get at the facts. I do not expect any difficulty for the Director to look into the accounts. The other terms of the agreement are also very favourable. The power of Government to levy taxes has not been taken away. Sir, I have not got a copy of the agreement here but I looked into it yesterday and I remember very clearly that one of the terms there is that, in case of difference of opinion, it may be referred to arbitration.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Difference of opinion between whom?

Sri T. MARIAPPA.—Between the Company and the Government or between the Company and the Director. Sir, with these powers, I am certain, that the Company would certainly realise its position.

Sri N. C. NAGAI AH REDDY.—Why did the Minister have Trunk Calls with the Centre?

Sri T. MARIAPPA.—I do not know for what purpose the Hon'ble Minister began trunk-calling to the Centre. He has not disclosed it and therefore, it is not right to comment. Sir, suffice it for me to say that the Government has enough powers to see that the Company realises its position and responds to any demands made by Government and pay its share. Sir, we must also look to the conditions. When there is a downward trend of price of gold, naturally the profit would be less. Therefore, we must take every precaution possible to see that the cost of production is kept

at as low a figure as possible. The House is aware that the cost of production of every industry has gone up. Even after war, the cost of production has gone up. Cost of labour has gone up. With this background we must see that the cost of production is kept at as low a figure as possible. I believe the Government have enough powers to see that the accounts are audited periodically and as my Hon'ble friend put it, if the company people are very clever, I think, Government must become more clever. I believe Government have got all the machinery at their disposal to do this. If that is not done till now, I think they must begin to act.

Next, with regard to integration.....

Sri L. SIDDAPPA.—You are advocating the Repeal?

Sri T. MARIAPPA.—No, I am not advocating. I would advocate even nationalisation if the Company did not realise its position and if they do not respond to the demands. Even when Sri H. C. Dasappa placed this Bill before this House, there were many members who pleaded for nationalisation. After the effective reply by Sri Dasappa, they found the reasonableness of accepting the agreement. This Council and the Representative Assembly accepted the agreement and passed the Bill unanimously.....

Sri J. MOHAMED IMAM.—Not unanimously.

Sri T. MARIAPPA.—In the Representative Assembly. I have got the Report here and I have no objection to read it for the information of the Hon'ble Member Sri Imam,

Mr. DEPUTY SPEAKER.—May be some difference of opinion.

Sri T. MARIAPPA.—Sir, it is not necessary to take this House into the discussion which took place in the year 1949--

“ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕೃತವಾಯಿತು.”

Mr. DEPUTY SPEAKER.—You are satisfied?

Sri T. MARIAPPA.—It is true that Sri L. Siddappa figures on more than one page. He has put a number of questions to elicit the information. When Sri Dasappa placed the Bill before the House and when all cards

were placed, it was accepted. When the House has ratified the action, is it open to my friend to say that the members should be impeached? May I say, it was as wild as it was ludicrous.

Sir, as regards Financial integration, you must see the conditions under which the negotiations took place and the relationship that existed between the Centre and the State. Sir, all desired that there should be harmonious relationship between the Centre and the State. After all, the Constitution of India was not framed by any outsider. It was not hammered out in the British Parliament; it was hammered out here, accepted by the people of India and now we are part of it. I am hearing times out of number the members of the Opposition repeatedly saying that the resources of Mysore have been made over to the Centre. Sir, is Mysore entirely different from the Centre? Representatives of Mysore are on the Union Ministry. That status we have achieved and it is not open for anyone to say that the Centre has taken away all the resources of the State. Let us not once again create fissiparous tendencies. My honourable friend Sri Pattabhiraman was pleading that there should be as large a measure of autonomy to the State....

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—Do you question that proposition please?

Sri T. MARIAPPA.—I will come to that. Representatives of the people have framed the Constitution. Is it now open to us to say so?

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Why not?

Sri T. MARIAPPA.—It is again open to the representatives of the people to ask for leaving the residuary powers to the State; but till then—after all it is only six or seven years ago that we got the freedom and time enough to work the Constitution.....

A Voice: Is it wrong to take public opinion?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is open to the Hon'ble Members to express their own opinion.

Sri T. MARIAPPA.—So long as the Constitution is in force, it is not open to any one of them to say that this

(SRI T. MARIAPPA.)

item should be retained with Mysore. How can Communications be retained with Mysore; how can Army be retained with Mysore? What is good for Mysore should be retained; what is onerous for Mysore should be transferred to the Centre; it is a preposterous proposition that I am not prepared to subscribe to.

There is another proposition. Very recently the Finance Commission set up by the Centre has gone into the question of distribution of the income between the Centre and the States. I hope in course of time the Centre would certainly consider the needs of the States concerned and make grants available to the States for the development of each area.

Another factor which we have got to consider is the question of relationship between the Executive, the Judiciary and the Legislature. My friends have already made a reference to it. Sri A. G. Ramachandra Rao has made a very pointed reference to it in his speech in 1951. He has very pointedly demanded that the Judiciary should be independent, that the Legislature should be independent and the Legislature should not be at the mercy of the Executive; these are the words used by my Hon'ble friend Sri A. G. Ramachandra Rao. I hope and I believe he would take steps to see that the Legislature is made entirely independent of the Executive for instances are not wanting where the Legislature or the Legislature Secretariat had experienced certain pin-pricks at the hands of the Executive. With regard to the relationship between the Judiciary and the Executive, enough has already been said. I hope it will have a very salutary effect on the Executive. The sooner we realise that the relationship should be harmonised, the better it will be for us. The Hon'ble Leader of the Opposition has made a very pointed reference to this aspect of the case. The sudden abolition of courts, the refusal to accept the list sent by the High Court and the other interferences, sending a notice on the question of date of birth to the Judge who was trying a

case in which the Chief Minister's brother was a complainant—these are instances which will not redound to the credit of any Government.

Sri L. SIDDAPPA.—Calling for records from a court which was trying a case.

Sri T. MARIAPPA.—Yes, that was answered then.

I now come to the administrative services. Sri M. V. Rama Rao has made a very pointed reference in this connection. Administrative services in Mysore have had a good record of service. Their integrity was never questioned and they had earned a very good name. That happy state of affairs should be continued. But what do we find now, Sir? I am sorry to say that unfortunately the administrative services are losing their morale. Instances are not wanting where there is demoralisation in the services. Sir, my Hon'ble friend on the opposite side made a pointed reference to the Police Department, Sir, Judiciary and the Police are the backbone of the State. It is they who should give us protection. And if their confidence is shaken, it would not be in the interest of the well-being of the State. Sir, it is a common talk that the Head of the Police Department had been over-ruled in the matter of even transfers and that there are two parties in the services in the Police Department. If that is true, I hope, Sir, immediate steps should be taken to set right such matters in that Department. Sir, the administrative services must be above party or politics. They must be loyal to the Government of the day and the Government of the day must see that their integrity is not tampered with. Sir, I may on this occasion recall what Sri Gorkhwalla has said in his report to the Government of India. He went all over India and made detailed enquiries and said that so long as democratic form of Government exists, the permanent services form the backbone and they should not be tampered with. They must be fearless. At the same time, they must be loyal to the Government of the day. Whatever opinion they feel in the interest of the country, they must put it down fearlessly. Sir, I hope our permanent

services will not be found wanting when such a thing is demanded of them. Sir, the Chief Minister has made a reference with regard to the promotions on merit. Sir, it is a very dangerous thing to say that a man should be promoted merely on merit; who is to judge? Sir, in the early stages of democracy the whole approach should be that any measure we undertake should not create any demoralisation in the minds of permanent services. They should not hang on any influential person who is in close proximity to the Ministry. Without fear or favour he must be able to do his duty according to rules. It is true, Sir, that the Prime Minister of India has sent a circular to all the States. Nevertheless knowing as we do the conditions obtaining in India at present, it would be a very dangerous experiment to embark upon; it is much better we attach great importance to seniority and merit. But, Sir, instances are not found wanting even in the past where preferment had been shown to people with very good record of merit; but ordinarily speaking, seniority and merit must both go together; otherwise, the confidence of the people who do not hang about on influential people would certainly be shaken.

Sir, I may make a very brief reference to the Public Works Department. Sir, my esteemed friend Sri Kadidal Manjappa is in charge of this Department. But, Sir, the structure of the Department unfortunately was disturbed soon after he took charge of this office. Sir, he did not disclose either here or elsewhere why it was that he abolished the post of the Special Chief Engineer particularly when he was working the Five-Year Plan and again soon after within the course of 6 or 7 months, he revived it and said the new Special Chief Engineer had been appointed to look after the Special Irrigation Works.

A MEMBER.—It is obvious. The expenditure now is three crores!

Mr. DEPUTY SPEAKER.—You have hardly got 5 minutes more.

Sri T. MARIAPPA.—The abolition of Rural Development Department has done a great deal of harm to the improvement of the rural areas.

A MEMBER.—No one had opposed the abolition of the District Development Committees.

Sri T. MARIAPPA.—My friend is saying what the feeling is in the rural areas. The development work in the rural areas has practically come to a stand-still. Reference has been made for the development of co-operatives. Here again great emphasis should be laid on immediate grant of short-term credit to rural areas. Another thing which I noticed in the Budget is this, that 4 per cent interest has been given to Insurance Fund with retrospective effect. In my opinion, there is no justification whatever to give that retrospective effect; even the present rate of interest was more than enough for that fund.

Sir, My Hon'ble friends have made reference to some of the items which could have been avoided with a view to keep expenditure within limits. Sir, I have examined the Budget figures in great detail and if there is time, I could have taken the House through each item. But suffice it to say that we can make the revenue budget, a balanced budget and even a little surplus budget. Sir, in the year 1952, the Chief Minister who is also the Finance Minister announced that the State would have a deficit of 101 lakhs. The result is, not only was the deficit covered but there was a surplus of 75.23 lakhs. That is an indication of the soundness of the Finances of Mysore. Sir, My Hon'ble friend Sri Imam is not here. He waxed eloquent saying that there is a deficit and that the deficit will not be covered. Take the case of 1952-53 and there the figures are surplus by 75.23 lakhs. Therefore, Sir, I have been of the opinion that unfortunately the income side is deflated and the expenditure side is inflated.

Sir, under land revenue in the revised budget, Government had deducted 50 lakhs and they have not shown it either on the receipt or on the expenditure side. Sir, they say it is towards the assignment of land revenue to district boards and village panchayats. Next year (during 1954-55) they have

(Sri T. MARIAPPA.)

made a provision of 25 lakhs for assignment to district boards and village panchayets and yet it is not shown on the expenditure side. Therefore, the income on the land revenue side must be not only 135.47 lakhs, but it must be plus 25 lakhs. Sir, under Excise in 1952-53, they got an income of 180 lakhs. In 1953-54 they have budgeted for 171.72 lakhs, but the realisations according to the revised figure is 160.25 lakhs. For the next year, they have budgeted for 153.63 lakhs. Sir, I am sorry to state that these items are left without cover and it has led to a fall in income because of their action in allowing the defaulter to continue as contractor, and this is responsible for this low income. I can assure this House that a prudent policy in this behalf, a wise policy in this behalf, will certainly give us about 12 lakhs more and the next year's income under this head evidently stands at 165 lakhs if prohibition is not extended to other taluks in Hassan District. Sir, under Stamps again the budget for 1952-53 stands at 44 lakhs. They have budgeted for 43.75 lakhs. Sir, I am sorry to state that the income under this head is kept at a deflated figure. What is the realisation as shown in actuals? It comes to 58.01 lakhs; 11 lakhs more than what they anticipated. For 1954-55 it is deflated because they put it only at 62.5 lakhs. This is an elastic source of income and we are sure to realise about 3 lakhs more under this head.

Sir, coming to Forest, in 1952-53 the actual realisation was 52.4 lakhs. In 1953-54 they budgeted for 75.21 lakhs but the realisation was 81.84 lakhs. Here again for 1954-55 they have the same stationary figure of 81.28 lakhs.

5 P.M.

Sir, Forests should give us more income. Once the income was in the neighbourhood of one crore from the Forests Department. There is ample scope in this department for us to get five lakhs more provided we are careful in the distribution of patronage.

One instance was brought to the notice of the House, regarding, the

disposal of sandalwood contract. Tenders were called for. No tender was accepted. Still.....

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is a half-hour discussion to take place on that question. You need not refer to that.

Sri T. MARIAPPA.—The income from the Forest Department could certainly be stepped up by five lakhs.

I now come to Registration.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is only one minute more.

Sri T. MARIAPPA.—Kindly give me five minutes more, Sir. Under the Registration Department, receipts in 1952-53 was 9.9 lakhs and in 1953-54 it was 10.67 lakhs according to the revised estimates. In 1954-55 you have budgeted for 10.27 lakhs. Is there no scope for improving our receipts? I think we can exceed the budget figure by Rs. 50,000 at least.

Then coming to receipts under Motor Vehicles Act, I would say that the sources of income under this is elastic. From a realisation of 57.92 lakhs in 1952-53, the revised estimates for 1953-54 were 82.51 lakhs. But now they have budgeted only for 88.23 lakhs under this head. The income under this head is elastic and we can get at least 2 lakhs more from this source.

I have examined other items, other sources of revenue. Under other taxes—here again the tax on cigarettes can give us more revenue. Income from this source is elastic and we can get three lakhs more.

I now come to I.N.E.D. Works—Irrigation, Navigation, Embankment and Drainages. Here I see an increased expenditure. This is again out of all proportion. I believe, if the expenditure is cut down we can certainly step up the income by three lakhs. The working expenses shown here is out of all proportion. The working expenses for 1952-53 was 29.34 lakhs. From 29.34 lakhs in 1952-53, the working expenses has gone up to 33.28 lakhs in 1954-55. It is not expenditure. It is income from irrigation sources.

Under Interest, the receipts during 1952-53 was 45.64 lakhs. During 1954-55, it is shown as 35.71 lakhs. There is a fall in this income, but no

explanation is offered. Why should there be a fall in this income? There is scope for very great improvement. From 45.64 lakhs in 1952-53, the revised estimates for 1953-54 were 84.72 lakhs. I do not know why there should be fall in income. Next year there is a possibility of stepping up this income by about another five lakhs at least.

Under Education, the receipts shown in 1952-53 was 44.44 lakhs, and for 1954-55, the receipts are shown as 26.83 lakhs. It is true that by the abolition of the Middle School Examination, they may lose about 3 lakhs. Still the income should be in the neighbourhood of 40 lakhs. We can, therefore, safely exceed revenue under this head by 12 lakhs more.

Under Medical, very recently the charges were enhanced. The charges are at a higher level than in 1952-53. In 1952-53, receipts under this department was 14.95 lakhs. With all the enhancement in rates, only about three lakhs more is shown under revenue for 1954-55. Therefore, under this head we can safely expect one or two lakhs more.

Under Agriculture, the receipts are not very considerable. Under Visveswaraya Canal Farm, the receipts in 1952-53 was a lakh and nineteen thousand and odd, and this year it is shown only as one lakh. While calculating for 1954-55, the figure under 1952-53 has to be taken into consideration. Under V.C. Farm and Horticulture, we can safely expect about fifty thousand in each. We could, therefore, expect one lakh more from both these sources of income, i.e., V.C. Farm and Horticulture.

Under industries and supplies, I believe, Sir, Sri Srinivasa Iyengar has gone into this question very thoroughly. I have also gone into this question. From the increased sales, they contemplate increased revenue; we can make a little more money, not one or two lakhs, but to the extent of about 12 lakhs, because 1952-53 figures are the guide to us. Similarly, under Miscellaneous Departments we can expect at least two lakhs taking into consideration the conditions that existed in the

year 1952-53. Under Civil Works again there is the possibility of getting more than five lakhs. Sir, electricity schemes have given lesser income than in 1952-53. It is true they have invested more during the last two or three years and all that is not yielding. We need not be despondent with regard to the yield from Electricity. I believe we can expect at least 84 lakhs, four lakhs less than what they expected in 1952-53, Sir, Road Transport. It is true there is a loss of 1.14 lakhs in 1952-53.....

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am extremely sorry; there is no loss.

Sri T. MARIAPPA.—But 1952-53 figures indicate minus 1.14. In the light of the above remarks I made, Sir, you can certainly expect little more income than what they have budgeted for.

Sri L. SIDDAPPA.—What is it according to your budget?

Sri T. MARIAPPA.—According to me it is exactly one crore.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Unfortunately, we have no Reserves.

Sri T. MARIAPPA.—Not necessary. Sir, on the expenditure side I have very carefully gone into each item of expenditure. We can certainly cut down the expenditure by two crores and we can possibly balance the Budget. The only difficulty is about Capital Budget. It is true we have no reserves and we have to borrow from the public and ask for assistance from the Centre.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Your extra five minutes time is also over.

Sri T. MARIAPPA.—With these words I thank you for having given me the opportunity to speak and I wish to tell the Hon'ble Members opposite that the Budget will certainly be balanced and at the end of 1954-55, it may leave some surplus.

Sri J. MOHAMED IMAM.—May I suggest that the Hon'ble Minister for Industries may speak tomorrow morning first?

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House).—If we rise now, tomorrow being the last day for Budget discussion, the Home Minister will have to reply first, then the Minister for

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

Public Works and then I will have to reply.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There may not be sufficient time for all the Ministers to reply tomorrow.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—We will reply if there is no other member to speak tomorrow.

HON'BLE MEMBERS.—No, no.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Why not we have a night session, Sir, so that all the Ministers might reply?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Leader of the Opposition wanted to say something; what is his suggestion?

Sri J. MOHAMED IMAM.—I said the Ministers might reply tomorrow.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—They can reply; but the difficulty is, other members will not have a chance to speak.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—We can have a night session as it is in Madras. It is but necessary to allow some time to some more members to speak.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I do not know whether the House is willing to have a night session!

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I should like to be very brief. I do not wish to tire the patience of the House at this fag-end of the day. Let me first take up the question of the Police Department. My friend the Leader of the Opposition referred to the agitation of Andhras in Bellary. I may say the Government are not unmindful of their duties. The Government have been closely watching the developments. The Government know some of the disruptive forces that are working in that new area. The Government are alive to the sense of their responsibilities and duties in that area. The Government have kept the Central Government from time to time fully informed of the developments in that area. I may assure the Hon'ble Member that as and when situation arises, in the interests of the maintenance of law and order, Government do not hesitate to take such action as they deem necessary. It is with this object in view a D.I.G. has been posted to Bellary in order to study the situation first-hand. With regard to the

observation of the Hon'ble Leader of the Opposition.....

Sri M. LINGANNA (Najangud).—Have this Government kept the Central Government informed from time to time of all the developments in Bellary area?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Unfortunately I have no time.

Sri M. V. RAMA RAO.—What is the reason for law and order situation being worse in Bellary?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—At present there is no room to cause any alarm or anxiety.

Sri T. MARIAPPA.—Is the D.I.G. transferred on deputation to Bellary?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—No. A D. I. G. has been posted temporarily at the first instance with headquarters at Bellary as was once done in having a D. I. G. posted temporarily to Davangere.

Sri T. MARIAPPA.—Temporarily?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Of course. My esteemed friend Sri Mariappa referred to the working of the Police Department.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—In which he is very much interested.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—He was the Home Minister also.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So far I have been hearing the words said by him. With great pain and regret I have to reply because it comes from the mouth of no less a person than an ex-Home Minister. My friend on the opposite side referred to a local incident. I could not have taken note of it seriously but for the fact that there is a sweeping—may I say—observation by my friend Sri Mariappa that the head of the Police has been over-ruled by the Government, if I have understood him correctly. I should like to tell this House that Government are... (A Voice: It is a talk). If it is a talk, I am here to correct it. The Government are second to none in maintaining the purity of the administration, in maintaining that especially in a department like the Police; it should work in a manner as is expected of the department. There are no two opinions about the principle that the Department of Police which is expected to maintain

law and order has to function in such a manner as to cause complete confidence, as to instil complete confidence in the mind of the public. It is a very good precept, no doubt. I would most earnestly urge those that sermonise on that point to kindly let us create that kind of situation where the police can function fearlessly, can function in a manner as not to cause any alarm or anxiety in the mind of anybody. So far as the Government are concerned, I assure this Hon'ble House that there is no thought in our mind to cause any dislocation in the work of the administration. At the same time, I cannot forget that ultimately it is the Government that is responsible for the administration of the Department and with that sense of responsibility, the Government will perform their duties and try to function to the best of their ability. I may request the Hon'ble House to dispel any suspicion in the mind of the House that there has been any tampering—I think the word used by the Hon'ble Member Sri Pattabhiraman is 'interference'—in the working of any department except in the normal course in the due discharge of their duties.

Sir, next I come to the Industries Department. My friend the Hon'ble Member from Maddur referred to the working of the Rural Industrialisation Scheme of Sir M. Visvesvaraya. I would earnestly request him not to entertain any doubt about the working of this scheme in these two districts now extended to the third district in Mandya. Sir, the Father of the Scheme, Sir M. Visvesvaraya, whom we all hold in great respect and regard has studied it at first hand and I had the great privilege of going round some of the centres with him once. I have gone through the figures. I cannot say and I am not one of those who say and assert that everything is perfect; but still the scheme, if given an opportunity, if given a chance to work, has the tendency to increase the productive capacity of our people and thereby raise the *per capita* income. So far as the working of the scheme is concerned, the Hon'ble Member referred that compulsorily funds are collected by way of

contribution towards that scheme. As you are all aware, what is required to be contributed is 8 annas per family. There are cases where people have voluntarily themselves contributed to the extent of Rs. 5 and even Rs. 10. I may say, Sir, that a Co-operative Society has been formed with 103 primary societies in these two districts at Bangalore and Kolar where the capital voluntarily subscribed is Rs. 77,800. The contribution made by the people in 1950-51 was Rs. 2,96,000, in 1951-52 it was Rs. 1,60,000 and in 1952-53 nearly one lakh and twenty thousand rupees. I do not wish to take the House into further details about the working of the scheme; suffice it to say that, in the opinion of the Government, the country will be helped a good deal if the scheme, the self-sufficing scheme as it is, is introduced to other parts of the State. The Government having been satisfied that the scheme is beneficial and in the interest of the rural masses have thought of extending it to all other areas.

Sir, one word about the Gold Duty which has been referred to by my learned friend Sri T. Mariappa. So far as the Gold Duty is concerned, much has been said in this House; since it is an important matter, I crave your indulgence to read one or two paras of my speech instead of making oral statement. I hope, Sir, I have your permission for it.

Opinions have been expressed in this august House that it was not wise on the part of Government to have repealed the Gold Duty Act. I would like to place before the House a brief statement.

As Members are aware the duty on Gold was levied in 1940. The duty was fixed at three-fourths of the amount by which the sale price exceeded Rs. 100 per fine ounce of Gold. In the year 1945 the then Government recognised that since the duty did not take into account the increased working expenses, some relief was called for. The Act was amended so as to empower Government to grant relief after taking into account working costs, production, development

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

and grade of ore. The relief was subject to a maximum of 50 per cent of duty paid exclusive of income-tax and royalty on Gold. In other words, the relief schemes provided much more than 50 per cent of duty. The relief was to be granted on the recommendations of the Scrutinising Committee. I shall not go into the question of how the relief was calculated as it was a very complicated formula. Suffice it to say that though the duty was levied, the Legislature had made ample provision for refund so that the industry may not suffer.

Then came representations from the Mining Companies for repeal of Duty on Gold Act. In 1949 the Government placed before the Legislature a Repeal Bill. I invite reference to the Bill and discussions in the Legislative Council. In the Statement of Objects and Reasons it was made known that the loss of revenue would be about Rs. 30 lakhs per annum under the conditions then existing. The Bill was based on an agreement with the Companies and the main principles underlying the agreement were (1) Indianisation, (2) prolonging the life of the mines, (3) keeping working costs as low as possible, (4) sharing of net surplus, and (5) transfer of seat of management to Mysore.

Now coming to the working of the agreement let me briefly indicate statistics regarding revenues from duty on Gold since its inception.

(Rupees in lakhs)		
1939-40	...	3.85
1940-41	...	26.34
1941-42	...	50.99
1942-43	...	128.11
1943-44	...	177.73
1944-45	...	102.54
1945-46	...	71.72
1946-47	...	133.57
1947-48	...	99.56
1948-49	...	87.04

Under the new agreement, we anticipated net surplus of at least

Rs. 20 lakhs per annum for which actual receipts are as under :—

(Rupees in lakhs)		
1949-50	...	14.04
1950-51	...	24.93
1951-52	...	14.48
1952-53	...	0.24

The large fall in revenue from this source may be attributed to increased working expenses. From the instances brought to notice by the Audit Department, the Companies have also increased their working expenses by increases in emoluments, creation of amenities like pension fund, charging of items of a capital nature to revenues, etc. The Indianisation clause in the agreement has also not been honoured in the right spirit. There are, therefore, valid reasons to substantiate that the agreement entered into in 1949, instead of helping towards the development and longevity, gave scope for avoidable expenditure and depriving Government of even the meagre share expected under the agreement now.

SRI A. BHEEMAPPA NAIK.—Can we not revise this agreement?

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—I am coming to that. Please have patience.

The Government are, therefore, of opinion that the Gold Duty Act with the amendment in 1945 should not have been tampered with and if there was need, more powers could have been taken to grant relief to a larger extent. With a view to examine the working of the new agreement and suggest measures for improving our revenues, a Committee with the Minister for Industries as Chairman has been constituted and this will meet continuously soon after the sessions of the Legislature and I am sure the Report of the Committee will be much helpful in deciding further steps to be taken. While Government are thankful for the several suggestions of the Members, I may also state that we are in correspondence with the Government of India and Government will do its best to improve the State's resources from the Gold Mining Industry.

As to why Government should enter into correspondence with the Government of India was one of the

points raised by my Hon'ble friend. I would like to invite his attention that for obvious reasons we have to be in touch with the Government of India so far as this question is concerned, since it comes also in the purview of the Central Government under the Constitution.

Sri M. V. RAMA RAO.—There seems to be some misunderstanding between the present Minister and the ex-Minister.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, with regard to the Road Transport, I do not wish to enter into greater details now, as I am sure I will have another occasion for the same. Suffice it for me to say that the results achieved during this year are really encouraging. The provisional figures are really very good. But, at the same time, I am not unmindful of some of the valid criticisms raised by my friend, especially with regard to overloading. I may assure the Hon'ble House and I must thank the country for having given a little breathing space to replenish our fleet of buses. We have now 50 new buses. Before we think of extending our further activities, I may assure the House that wherever there is traffic, I shall try to put in new buses and see that only after complete satisfaction is given in the present routes, I will think of proceeding further with the available buses.

(Voices : Overloading ?)

I have issued specific instructions that no overloading shall be done.

Sri M. V. RAMA RAO.—These instructions are not being carried out by any of the buses that are under the control of the Road Transport. The overloading is one hundred per cent and more.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Even three hundred per cent.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I may assure the Hon'ble Member that I shall try to see that I will not give room for any such complaint hereafter.

With regard to Industries, my friend Sri Pattabhiraman, I think, said that there was a very heavy loss to the tune of 79 lakhs or so, if I remember correctly.....

Sri K. PATTABHIRAMAN.—You anticipated a figure for 1952-53. You expected something. But finally you thought that it was minus 77½. During 1954-55 you took an optimistic view, i.e., you started with plus 111 figure. I thought that that was rather a over-statement.

5-30 P.M.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is my duty to explain the situation. So far as that position is concerned, I may also invite the attention of the Hon'ble Members to look to page 43 in the same volume and at the same time I invite your attention to page 34, Vol. I of the Budget, wherein we have given the reasons for this. One of the important items is with regard to the fall in revenue which occurred in the Iron and Steel Works and Cement Plant to the tune of forty lakhs and forty thousand, for the reason that the second electricity Pig Iron Furnace did not enter into production as anticipated and it has just commenced production from last month. We expected that it would turn to production about seven or eight months back. That is the reason why we find that disparity with regard to the figure. Then again, at the same time Rs. 50,000 for Mysore Implements, Rs. 4,80,000 for Silk Weaving Factory, 10 lakhs with regard to Filature Silk, etc. Sir, the whole position would be, some of these things occur because of our new method of accounting and presenting. The Budget is guided by the Accountant General and we will have to follow some procedure. All receipts and expenditures will have to be shown. It is for this reason sometimes, it may look apparent as though there is some loss has occurred in a particular item just as Sri Mariappa suggested just now about the Road Transport Accounts of 1952-53. I can show you the figures of 1952-53; there is a profit but no loss. But, it is due to the method of accounting that these discrepancies are to be found. There is another point which is very interesting and which I cannot allow to go unnoticed, namely, the observation made by Hon'ble Member Sri Srinivasa Iyengar. He throws a very novel sugges-

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

tion, namely, that profit and loss will have to be calculated on turn-over. Sir, I am a lay man and I may not be up to the mark with regard to knowledge, but I endeavoured my best till a very late hour last night, to get all the books and find out whether there is a single instance anywhere in this world where the suggestion made by my friend is followed to find out whether an industry has been working at a profit or loss. If my friend says that that has to be followed, I am afraid, no industry can stand anywhere in this world. I would like to give him the report of our Mysore Sugar Company which is reputed to yield very good results, because from the last so many years we have been declaring dividends of 20 % and at the same time we have been building a lot of reserves. I would like to give you the position from the report of the year 1952-53. We had 2½ lakhs of rupees worth of turn-over in that year. If your method is followed, the income would be barely 7 per cent. Such a thing is never heard of and I do not wish to set an example to the whole world in framing a balance-sheet of these things by following the procedure for which there is no precedent anywhere. If the Hon'ble Member can give me any instance, I shall look to it with favour.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What objection have you, Sir, to watch the working of the industries concerned, having turn-over in your view ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—For instance, I may give you this example. Supposing, in a firm I have invested one lakh of rupees and the turn-over is about a crore. How, by any stretch of imagination, profit can be linked with the turn-over ? It is impossible ; We cannot think of such a situation. In the Joint-Stock Companies Act they have got a particular procedure where these profits will have to be calculated ; but this is not the procedure. I will request the Hon'ble Member to ponder over it. If by his research, he can show me any other method, I shall really follow him. I may respectfully submit that all possible steps will be taken to see that there is no inflated

profiteering. As a matter of fact whatever it has to pay by way of taxes and other charges, the factory has been paying. Our Finance Minister has insisted that from the year 1952-53 in every industry owned by the Government, first charge will be 4 per cent interest and then the rest of it. It is on this basis we have been working and we have been calculating profit and loss.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—You wanted hotels to pay ten per cent on their turn-over ; is that good logic ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sri Pattabhiraman is in such a generous mood that he wants the Government to be run with no taxes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—With regard to the industries I am prepared to place the facts in greater detail at the opportune time.

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—May I know whether the Home Minister will take another chance to reply before the other Members will speak tomorrow ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—All other members tomorrow.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I may place the facts and figures for the year 1952-53. Every factory has shown profit except the Mysore Implements Factory and the Government Dichromate Factory.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—How much have you lost so far as the Government Dichromate Factory is concerned ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—My friend should never forget that it was essentially a factory started during the war period to produce things required for war and if war had continued for some time more, there would have been better results. So far as the Mysore Implements Factory is concerned, Government have been making very earnest efforts by improving the machinery in order to see that profit is increased.

Sri M. V. RAMA RAO.—I should like to know who audits these accounts ; is it the Chartered Accountants or the Government agency ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am coming to your point. So far as the audit is concerned, there is a pre-audit

system. I am glad the Accountant General also has taken action—on that point I would like to verify, but this much is certain that there is a system of auditing. I entirely agree with the suggestion of the Hon'ble Member that a balance-sheet will have to be placed before the House.

Sri M. V. RAMA RAO.—A commercial audit will have to be carried out by a Chartered Accountant and then a balance sheet.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We have got a good system of auditing in our Government. I am prepared to have every industry audited up-to-date and to place on the table the actual working of every industry. There is no reason to take a very alarming view of the things. Things have to be improved in some industries—I am not unmindful of it. Labour position will have to be improved. Today Government have employed 9,000 labourers in all the factories; in some of the factories they require to be wriggled out a little. I may assure the Hon'ble Member that no efforts will be left undone in order to see that a situation arises where all these factories work on a proper method.

But with regard to the Bhadravati Iron and Steel Works, whatever may be said with regard to other factories, I may say without any fear of contradiction we are on a higher, stronger and more solid foundation and I am very happy to say that. But this is a situation which has been achieved due to the continual efforts made by the management with the uniform co-operation of the labour in that particular factory. I have got more or less a sort of admiration for the way the labour has been co-operating with the management in order to bring about these happy results in the Bhadravati Iron and Steel Works. So far as the Bhadravati Iron and Steel Works are concerned, I do not wish to tire the House with greater number of figures. The other day my friends were saying 'What is it you have been paying with regard to power and light and all these things?' I may assure this House that we have been paying all that just like any other private individual. I may say with regard

to the facts and figures here how every year so far as electric power is concerned, we have gone on paying more and more.....

Sri L. SIDDAPPA.—At the rate of 4 annas per unit.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Whatever other people have been paying. I will give one figure. When the Hon'ble Member was the Minister for Industries, this is what the Government was getting so far as power is concerned; 5.83 lakhs; now today the Government are getting by way of power in 1952-53 Rs. 21.22 lakhs.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Is it for the same consumption?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I think at this rate there will be no end.

Sri L. SIDDAPPA.—You must hear the other side also. Otherwise it may mislead the public.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Even with regard to the rate, there is an increase in the year 1952. There is a G. O. for that increase. I have not got the exact figure with me. But this is a fact that there has been increase. Let us see the percentage. It will be very interesting for you. In 1946-47, the percentage of profit is 4.1 per cent and in the year 1952-53 the percentage of profit is 9.48 per cent. This is after paying interest on the capital at the rate of 4 per cent. Then with regard to 1953-54, I have not got correct figures up to the end of the full year. But I may only say that the percentage of profit is kept up more or less at the same level as compared to 1952-53.

S. J. S. GOPALA GOWDA (Sagar—Hosanagar).—What about Ferro-Silicon Plant?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So far as that one item is concerned, we need not take it up. The machinery has been behaving rather erratically so far as Ferro-Silicon Plant is concerned.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—What is your loss in Kanakapura Silk Filature? Government have lost very heavily in it.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So far as Kanakapura Silk Filature is concerned, there were reasons which were beyond the control of Government for this

(SRI H. SIDDAVEERAPPA).

loss. We should not forget that in the war period we have been asked to manufacture parachute silk. It is that which was responsible for the major portion of our loss. I may assure the Hon'ble Member that if the silk has not been able to bring such good profits for our people, it is not because our silk is in anyway inferior, but it is essentially because there is cut-throat competition from artificial silk. I need not enter into that aspect here.

Sir, these are some of the points I wanted to refer to. I thank the Hon'ble Members who have given valuable suggestions for the improvement of industry. I entirely agree with them, and especially with Mr. Mascarenhas who is not here and who is almost an authority so far as industries are concerned, that we have to develop our industries. It may be said with a certain amount of justification.....

Sri S. GOPALA GOWDA:—He said production has reached the saturation point.

Sri H. SIDDAVEERAPPA:—It is only with regard to certain items. It may be said with a certain amount of justification, that no big industries have

been started of late. Very recently we have entered into an agreement with a Japanese firm. The agreement is about to be finalised soon for the manufacture of high-tension insulators, an article which is to be manufactured for the first time in India and we have got very good prospects so far as that industry is concerned. That is with regard to the expansion of Porcelain Factory. Just yesterday, representatives of Messrs. Agfa were here. They have come forward with a proposal now to start a raw film industry, first of its kind in the whole of Asia, and we have got another scheme for improving our Electric Factory. I am sure with the willing co-operation of the Hon'ble House, I will be able to give a good account of the Department in due course of time.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet tomorrow at 8-30 A.M.

The House adjourned at Forty-five Minutes past Five of the Clock to meet again on Saturday, the 13th March 1954 at 8-30 a.m.
